

СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА НАЦИОНАЛНИ НАУЧНИ ПРОГРАМИ

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1)	проф. дгн Станислав Василев Василев Институт по минералогия и кристалография – БАН (предложение получено по ел. поща)	Предложението касае ННП „Нисковъглеродна енергия за транспорта и бита“ В проекта „Нисковъглеродна енергия за транспорта и бита (ЕПЛЮС)“ не фигурира нито дума относно най-важната суровина за постигане нисковъглеродна енергия за транспорта и бита. Това е биомасата от която се произвежда биоенергия и понастоящем допринася за около 15% от световния добив на енергия като топлина, електричество и транспортни горива. В бъдеще обаче, до 33-50% от първичната световната консумация на енергия през 2050 г. се очаква да бъде генерирана от биомаса като най-перспективен възобновяем енергиен ресурс. Моли да се включат някъде и думите „биомаса“ и „биоенергия“ за транспорта и бита.	Не се приема	Коментарът не съдържа аргументирани предложения.
2)	Предложение от Портала за обществени консултации	Предложението касае ННП „Културно-историческо наследство, национална памет и прогрес на обществото“ Програмата КИННПО по никакъв начин не третира свързването със съществуващи бази данни. Не се предвижда нищо по дигитализация на местни архивни единици. Това ще са поредните 4 милиона лева прахосани за симулиране на дейност и усвояване от определени фирми.	Не се приема	Коментарът не съдържа конкретни предложения.
3)	Аграрен университет – Пловдив (вх. № 0419-45/31.05.2018 г.)	Предложенията касаят Национална програма „Здравословни храни за силна биоикономика и качество на живот“ 1. да се осигурят условия за ежегодна оценка на дейността на Програмата по отношение на приноса на конкретния проект и отделните научни задачи за постигане целите на Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020, Европейските рамкови програми, Европейската и Националната пътна карта за научноизследователска инфраструктура	Не се приема	Предложението се отнася до процедурата за изпълнение на националната научна програма и ще се отрази във формата за отчитане на резултати при сключване на договора за финансиране на програмата с водещият партньор

		<p>2. да се въведат критерии и показатели за мониторинг и оценка, които да осигурят прозрачност на процедурите, гарантират и целесъобразността, балансираността и обосноваността на отпуснатите публични средства за научните изследвания и измеримост на научната и социално-икономическа ефективност от изпълнението на финансираните научни задачи по проекта</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението се отнася до процедурата за изпълнение на националната научна програма и ще се отрази във формата за отчитане на резултати при сключване на договора за финансиране на програмата с водещият партньор</p>
		<p>3. правилата на Изпълнителния съвет (ИС) на Програмата, включващ представители на всички организации-участници в консорциума, да отчитат:</p> <ul style="list-style-type: none"> - въздействие и ефикасност на изпълнението на годишната оперативна програма на Научната програма за развитие на научните изследвания и иновациите в България; - целесъобразността и ефективността на съвместното използване през отчетния период на научните инфраструктури; - подробно описание на научните резултати (патенти, публикации, модели, технологични решения, методологии и др.) през отчетния период, които са в резултат на изпълнението на научните задачи, финансирани от проекта; - подробно описание на научните резултати през отчетния период, използвани в иновационни проекти; - подробно описание на ефективността на дейността по осъществяваният контрол на изпълнение и отчитане на финансираните отделни научни задачи; - описание на публикациите във връзка с резултатите по проекта в отделни области се публикуват в издания с импакт-фактор и импакт-ранг; - подробно описание на включването и приноса на млади учени и докторанти и тяхното представяне на научни форуми в страната и чужбина; - описание на публичността на резултатите от заложените изследвания в престижни научни международни издания и научни форуми в страната и чужбина и изграждане на широки международни контакти с учени от цял свят. 	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението се отнася до процедурата за изпълнение на националната научна програма и ще се отрази във формата за отчитане на резултати при сключване на договора за финансиране на програмата с водещият партньор</p>
		<p>4. акцентът да се постави върху формулирането и включването на измерими критерии и параметри за социално-икономическо въздействие на резултатите от финансираните научни задачи в рамките на проекта. Анализът и оценката на социално-икономическият ефект може да включва:</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението се отнася до процедурата за изпълнение на националната научна</p>

		<p>4.1. критерии за измерване на ефекта от сътрудничество на изследователските организации с бизнеса – т.е. количествени (освен „средства, получени по време на отчетен период от сключени с български или чуждестранни предприятия“, както е посочено в съществуващите регламенти), но също така:</p> <ul style="list-style-type: none"> - брой фирми (кълстери, бизнес платформи и др.) с действащи (партньорски) договори за съвместни изследвания в определен географски и икономически регион в България; - брой на младите и опитни изследователи, участващи в изпълнението на договорите; - иновационни технологии, материали, функциониращи във фирмите в резултат на договорите; - нови лаборатории, оборудвани и функциониращи поледи или експериментални станции и създадени работни места; - други показатели. 		<p>програма и ще се отрази във формата за отчитане на резултати при сключване на договора за финансиране на програмата с водещият партньор</p>
		<p>5. да се включат критерии за проследяване качеството на работни процеси и практики, прилагани както от ИС на Националната програма, така и от отделните научни консорциуми през оценявания период.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението се отнася до процедурата за изпълнение на националната научна програма и ще се отрази във формата за отчитане на резултати при сключване на договора за финансиране на програмата с водещият партньор</p>
		<p>6. ИС на Програмата да разполага с достатъчно квалифициран персонал за навременно извършване на всички дейности и процедури, в т.ч. за мониторинг, анализ и отчитане на изпълняваните научни задачи по проекта и осигуряване на неговата устойчивост.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението се отнася до процедурата за изпълнение на националната научна програма и ще се отрази във формата за отчитане на резултати при сключване на договора за финансиране на програмата с водещият партньор</p>

		<p>7. ИС на Програмата да заседи ? достатъчно финансов ресурс за административното обслужване и управление на програмата (5-7% от годишните общи разходи), включително за извършване на годишен анализ на научните, научно-метричните и социално-икономически резултати от цялата Програма от специализирано подзвено с цел осигуряване на прозрачност на разходваните средства за научна дейност и оценка на ефективността на научните резултати</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението се отнася до процедурата за изпълнение на националната научна програма и ще се отрази във формата за отчитане на резултати при сключване на договора за финансиране на програмата с водещият партньор</p>
		<p>8. да се изисква Годишен аналитичен доклад от ръководителя на ИС на Програмата, който да съдържа изводи, заключения и препоръки по отношение на правилното и целесъобразно изразходване на средствата, цялостния ефект от публикационната дейност на колектива на проекта, ефекта върху младите учени, както и социално-икономическия ефект, т.е. много по-аргументиран научен отчет. Така ще се адресира и изводът на независимата оценка на Европейските експерти по проекта по X2020 Policy Support Facility (PSF) – Support to National Research Policy, че „е налице значителна липса на доверие в системата на НИИ сред създателите на научните изследвания в приноса за устойчив социално-икономически растеж в България“.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението се отнася до процедурата за изпълнение на националната научна програма и ще се отрази във формата за отчитане на резултати при сключване на договора за финансиране на програмата с водещият партньор</p>
		<p>9. Аналитичният доклад от ръководителя на ИС на Програмата да бъде представян на министъра, да съдържа анализ и оценка по отношение на: качеството на одобрените работни задачи, като обобщение на оценките на рецензентите, тенденциите в подадените проектни подобласти в дадената научна област, изводи и препоръки за следващите години на проекта и т.н.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението се отнася до процедурата за изпълнение на националната научна програма и ще се отрази във формата за отчитане на резултати при сключване на договора за финансиране на програмата с водещият партньор</p>

4)	Светлана Александрова Институт за изследване на обществата и знанието – БАН (предложение постъпило по електронна поща)	Предложението касае ННП „Културно-исторически наследство. Национална памет и прогрес на обществото“ Предлага да бъде включено изследване на темата: „Религиозна идентичност и светоглед“ Мотиви: Проведено редовно заседание на НС, Протокол № 9-28.05.2018 г.	Не се приема	Коментарът не съдържа аргументирани предложения и формулирани конкретни дейности
5)	Селскостопанска академия гр. София (вх. № 18-365/30.05.2018 г.)	Предложенията касаят Националната научна програма „Репродуктивните биотехнологии в животновъдството в България, РЕПРОБИОТЕХ“ 1. Към т. 8 на Програмата: - Да се прецизира по-точно текста за допустимите кандидати. Текстът, който определя броя и вида на организациите и партньорите в консорциума следва да включва и двата вида допустими бенефициенти – акредитирани висши училища и научни организации. От така представения текст се разбира, че консорциума включва минимум 5 бр. научни организации по чл. 47, ал. 1 на ЗВО; - Да се посочи конкретно кои са предефинираните и асоциирани партньори и организации, както и тяхната роля при създаване на консорциума – бенефициент по Програмата; Към списъка на предефинираните партньори изрично да се посочи и Селскостопанската академия (ССА). В структурата на ССА работят специализирани научни институти по репродуктивните биотехнологии и животновъдството в България, като Института по животновъдни науки – Костинброд, Института по планинско животновъдство и земеделие – Троян, Института по земеделие – Шумен и Земеделски институт – Стара Загора, които поддържат и съхраняват генетичните ресурси в животновъдството в България. Всички те имат съществен принос над 10% дял от публикуваните научни резултати в областта на програмата за последните 3 години съгласно информацията в световните бази данни за периода 2015-2017 г. 2. В текста на програмата има недовършени изречения и технически неточности – например на стр. 4 първи и втори абзац на текста	Приема се	
			Приема се	
6)	Антоанета Матеева и Габриела Чупренска, БАН	Предложения касаят Национална научна програма „Петър Берон. Наука и иновации с Европа“ 1. В проекта е предвидено програмата П. Берон да обхваща само	Не се приема	Предложени са 8 панела с възможност за финансиране на 10

<p>и Национални контактни лица за дейностите по Мария Склодовска-Кюри (предложение получено по ел. поща)</p>	<p>кандидати от научните панели (MAT, PHY, CHE, LIF, ENG, SOC, ECO, ENV). Това означава на практика, че не могат да участват кандидатите от четирите отделни панела на индивидуални стипендии Мария Склодовска Кюри: IF-CAR, или РЕСТАРТ в кариерата на изследователите (създаден за учени, които са прекъснали научната си кариера по различни причини, но желаят да продължат научно-изследователската си дейност); IF-RI – Реинтеграционния панел, (създаден специално като мярка против “изтичането на мозъци“, в подкрепа на учените, които желаят да се върнат на работа в Европа); IF-SE – Общество и бизнес, (пряко подкрепя трансфера на знания академия - индустрия). От тази година ЕК специално насърчава участниците и дава допълнителни коефициенти за панелите на индивидуалните стипендии МСК „Рестарт в кариерата“ (коэф. 2) и „Реинтеграция“ (коэф. 1,5). Кандидатите за различните видове индивидуални стипендии МСК са от всички области на науката, както са разпределени от ЕК по научни панели MAT, PHY, CHE, LIF, ENG, SOC, ECO, ENV, но се класират в отделни панели за видовете стипендии. Затова в програмата П. Берон следва изрично да се запише, че могат да участват а) кандидатите за стандартни европейски стипендии(EF-ST) и за световни стипендии (IF-GF), б) кандидатите от панелите IF-CAR, IF-RI, IF-SE на европейската програма MSCA-IF.</p>		<p>проекта на година. С отпуснатия бюджет не е възможно да се обхванат всички възможни видове дейности. Целите на ННП „Петър Берон и НИЕ“ не са аналогични на целите на MSCA-IF, което се разбира от т.1 „Необходимост от програмата“. Уточнено е в текста, че се приемат резултатите от процедурите MSCA-IF-ET-ST и MSCA-IF-EF-RI.</p>
	<p>2. Необходимо е да се предвиди срок за изпълнение на проектите до 3 г. по две причини: а) За да не се ограничават кандидатите за световни стипендии МСК (Global Fellowship) , които са със срок от 12 до 36 мес. Български организации могат да бъдат домакин/бенефициент на български учени, които кандидатстват за световна стипендия, защото правилото за мобилност се прилага спрямо организацията-домакин в третата за ЕС страна – за първата фаза от проекта. В българската организация-домакин ще се осъществява задължителната втора, 12-месечна реинтеграционна фаза на проекта. б) В Работната програма H2020-MSCA, 2018-2020 е дадена възможност проектите от IF-CAR (рестартиране на кариерата) да са със срок до 3 г.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Global Fellowship не са част от ННП „Петър Берон и НИЕ“ и удължаването на срока за изпълнение на 3 години ще утежни бюджета.</p>
	<p>3. Необходимо е да се прецизират текстовете, свързани със заплащането – както сумите (ако се изчислят отделните пера за финансиране на учения и организацията-домакин при коефициент от 0,42 сумите не съвпадат напълно), така и по кои пера ще се отпускат средства: за разлика от стипендиите МСК</p>	<p>Приема се</p>	

		<p>не се предвиждат средства за мобилност и семейно положение? Ако това е решението на финансиращия орган, това трябва изрично да се напише.</p> <p>За размера на сумите: По добре е да се оставят сумите, както е посочено в проекта на програмата (3800 лв. за възнаграждение, 650 лв. за ..), без да се упоменава коефициент върху сумите, определени за стипендиите МСК. Това е практично, тъй като ЕК прави промени -напр., сумите за възнаграждения са различни за периода 2014-2017 и за периода 2018-20120.</p>		
		<p>4. В раздел 5. БЕНЕФИЦИЕНТИ</p> <p>Да се добави: организации от неакадемичния сектор, тъй като Проектът в настоящия си вид автоматично изключва организациите от неакадемичния сектор, които задължително са бенефициент за индивидуални стипендии - панел "Общество и бизнес" МСК (IF-SE).</p>	Не се приема	Обхватът на програмата е за академичния сектор за развитие и възпроизводство на академичен персонал.
7)	<p>проф. Райчева Институт по животновъдни науки – Костинброд (получено по ел. поща)</p>	<p>Нямам забележки по предложените Националните научни програми.</p> <p>В ННП:</p> <ol style="list-style-type: none"> ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ЯВЛЕНИЯ И ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ З Д Р А В О С Л О В Н И Х Р А Н И З А С И Л Н А Б И О И К О Н О М И К А И К А Ч Е С Т В О Н А Ж И В О Т РЕПРОДУКТИВНИТЕ БИОТЕХНОЛОГИИ В ЖИВОТНОВЪДСТВОТО В БЪЛГАРИЯ МЛАДИ УЧЕНИ И ПОСТДОКТОРАНТИ <p>ССА е посочена като бенефициент и по тези програми може да се разработват научноизследователски проекти. В ИЖН - Костинброд има подготвени учени в научните области на програмите.</p>		Коментарът не съдържа конкретни предложения.
8)	<p>Българската академия на науките Вх. № 18-383/05.06.2018 г.</p>	<p>Предложенията касаят ННП „Културно-историческо наследство, национална памет и прогрес на обществото“:</p> <p>На стр. 4 от проекта на програмата БАН е посочен като потенциален партньор на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, който е указан като водещ партньор при реализирането на програмата. Нашето принципно предложение е в този проект на програма да не бъдат предварително обявявани бенефициентите: предефинирани координатори, водещи партньори и партньори, поради неясност на критерии за тяхното определяне на този етап.</p> <p>Доколкото в рамките на така представената програма в областта на хуманитарните науки БАН безспорно е с най-голям научен и експертен потенциал в страната, предлагат институтите от направление „Културно-историческо наследство и национална идентичност“ да бъдат евентуалните</p>	Не се приема	Приложен е принципът на балансираност като се отчита факта, че Софийският университет е с най-голям принос в научната продукция в тази област

		<p>координатори (водещи партньори) по тази програма с оглед на факта, че всички посочени в нея дейности са предварително съобразени още при изработване на предложението за програмата с научния им потенциал и капацитет (стр. 5-8). В случай че това не се възприеме, колегията от БАН настояват БАН да бъде съкоординатор (един от водещите партньори) на проекта. Убедени са, че съвместното менажиране на програмата от БАН и СУ, с участието на експерти от двете институции би се отразило положително върху реализирането на проекта за постигане на нови знания и иновативни практики. Освен това по този начин ще бъдат покрити по-успешно заложените показатели и индикативни параметри (стр. 7)</p>		
9)	<p>Геологически институт „Страшимир Димитров“ – БАН Вх. № 09-144/08.06.2018 г</p>	<p>1. Предложението касае ННП „Културно-историческо наследство, национална памет и прогрес на обществото“:</p> <p>Считат, че в програмата липсва един съществен елемент – природното наследство (геоложко и био разнообразие). Изкуствено то е игнорирано като част от цялостното наследство на България. Природното наследство е директно обвързано с културно-историческото наследство. Неслучайно ЮНЕСКО разшири представите за културно наследство с включването на нематериалното и природното наследство. В много случаи това са едни обекти. Това могат да са обекти от биоразнообразието и на геоложкото и геоморфоложкото разнообразие. За пример могат да бъдат посочени важни обекти като Белоградчишките скали, пещерата „Магурата“, Побитите камъни, езерото „Сребърна“, гробницата при Сборяново и много други. България има редица биосферни резервати под егидата на ЮНЕСКО, както и обекти в Списъка на световно културно-историческо наследство, като значима част от тях са и природните обекти. Трябва да се подчертае голямото богатство на страната ни на природни обекти, които са и част от културно-историческото наследство. Тук биха искали да подчертаят и инициативата на ЮНЕСКО за изграждане на „Геопаркове“. Тази инициатива предлага създаването на управлявани територии в които се интегрира геоложката среда, културно-историческото наследство и биоразнообразието. Тази инициатива цели и устойчиво развитие на слабо развитите региони. Това е един съвременен комплексен подход към цялостното използване на националното наследство и околната среда за образователни и туристически цели и с пряк икономически ефект за обществото. В Европа има изградени около 69 Геопарка, а в света да над 150. В България няма нито един.</p> <p>Интегрирането на природното наследство в цялостно културно-историческо наследство ще бъде от полза за крайните бенефициенти – Министерството</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Не е приложимо съобразно целите и дейностите на програмата</p>

		<p>на културата, Министерство на туризма и др. В заключение считат, че е необходимо към тази програма да се добави „и природно наследство (геоложко и биоразнообразие)“. Считат, че този израз много добре се вмести в текста и не са необходими големи редакционни промени.</p>		
		<p>2. Предложението касае ННП „Опазване на околната среда и намаляване на риска от неблагоприятни явления и природни бедствия“: В проекта е дефинирано: „Съгласно дефинициите на Националната стратегия за развитие на научните изследвания, тематиката и целите на настоящия проект се отнасят до приоритетна област „Подобряване на качеството на живот – храни, здраве, биоразнообразие, опазване на околната среда, градска среда и транспорт и др.“ от приоритетите за насочени фундаментални изследвания. Съгласно дефинициите на рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации “Хоризонт 2020”, тематиката и целите на настоящия проект се отнасят до подпрограми Климатични действия, Околна среда и ефективност на ресурсите и Здраве.“ Имайки предвид дефиницията на рамковата програма на ЕС искаме да подчертаем изразят „ефективност на ресурсите“. Това означава всички природни ресурси. На този фон в проекта липсва всякакво споменаване на минералните и енергийните ресурси. Считат, че това е един значим пропуск и недостатък на проекта. Минералните и енергийните ресурси са от изключително значение за живота на човечеството, включително за Европейския съюз и България. Значимостта на минералните суровини е многократно подчертавана на ниво Европейски съюз, като е подчертавана необходимостта Европа да търси собствени източници на енергийни и минерални суровини, поради тоталната ѝ зависимост от внос извън Европейския съюз, което застрашава нейната сигурност. В България изучаването на минералните суровини изостава, поради липсата на специализиран орган. Считат, че изучаването и ефективното използване на минералните суровини и икономика, както и с повишаването на качеството на живот на хората. Минерално-суровинния сектор произвежда около 5% от БВП на страната или това е 12% от индустриалния принос към БВП. Поради изброените причини считат за належащо създаването на вертикален работен пакет „Минерални и енергийни суровини, състояние, търсене на нови източници и ефектно използване“. Независимо от високото качество на двата документа, смятат че</p>	<p>Приема се по принцип</p>	<p>Ще се предложи разработване на нова програма при съгласуване със съответните министерства, тъй като в предложението не са конкретизирани дейности и показатели за резултат</p>

		съобразяването с направените препоръки ще доведе до тяхното подобряване в интерес на развитието на българската наука и ще получи пълната подкрепа на ГИ-БАН		
10)	Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания-БАН Вх. № 0901-61/12.06.2018 г.	<p>Предложенията касаят ННП „Опазване на околната среда и намаляване на риска от неблагоприятни явления и природни бедствия“:</p> <p>1. В раздел „Необходимост от програмата“ <u>да се добави</u> и природно наследство, което включва обектите на живата и неживата природа. Тези обекти са под защита на редица международни нормативни документи и програми и представляват национално богатство;</p> <p>2. В същия раздел, параграф втори, <u>вместо</u> „защитени природни зони“, <u>да се използва</u> „защитени природни територии и зони“, предвид терминологията в националното законодателство в областта на околната среда и биоразнообразието;</p> <p>3. В същия раздел, параграф пети, в изречението „Те са свързани с процесите на деградация на екосистемите...“ <u>да се уточни</u> – „основно в резултат на антропогенно въздействие“;</p> <p>4. В раздел „Обществени предизвикателства“, втора подточка „продоволствена сигурност, устойчиво земеделие ...“ <u>да се добави</u> „и екосистемни услуги“. Това е тематика от изключително важно значение в момента на европейско ниво. България е сред малкото страни, които имат вече разработена методика за оценка на екосистемните услуги, картиране екосистемни услуги извън Natura 2000 мрежата, а съвсем скоро предстои монетарното оценяване на екосистемните услуги;</p> <p>5. В раздел „Очаквани резултати“, 6.1. – записаното във втори булет по същество е идентично с това в трети булет и може да отпадне;</p> <p>6. В раздел „Обхват на програмата“, „Методика“ – в последното изречение текстът „набор от подходящо дефинирани сценарии на мащабни числени експерименти“ е твърде неясен и неинформативен“;</p>	Приема се частично	Отразено в текста

7. В същия раздел в текста под „Детайлни изследвания“ след „литосферата“ да се добави и „биосферата“. В последния параграф „Предвижда се изследванията да се направят за цялата страна ...“ вместо „тъй като специфичната климатология и екология на въздушната градска среда“ да се запише „тъй като спецификите на въздуха в градската среда...“. Климатологията и екологията са науки, не явления в природата.

8. По отношение на тематичните пакети предлагат редакции, както следва:

а. В РП.І.3 **Качеството на водите (повърхностни и подземни) и състояние на водните екосистеми**. Анализът на РП.І.2 (оценка на водните ресурси) и на наличната официална мониторингова информация за оценка на водите ще бъдат изследвани и оценени пространствено-времевите особености и тенденции в изменението на екологичното и физико-химично състояние на подземните води в страната. Ще бъдат разширени и усъвършенствани критериите и методите за оценка на екологичното състояние на повърхностните води. Първоначално чрез тестване на широк набор от критерии и индикатори за анализ и оценка на качествено състояние на водните екосистеми в пилотни басейни и подбасейни, ще бъде изследвана тяхната ефективност, в резултат на което ще бъдат избрани най-подходящите за нашите условия. Това ще позволи да се извърши пространствена и времева диференциация на антропогенното въздействие върху качеството на водните екосистеми и ще даде възможност за картографиране на настоящите и потенциални водни екосистеми в риск

б. В РП.І.5., предпоследен параграф „Ще бъдат изградени пилотни (за избрани градове) системи за ранно предупреждение за рискове за човешкото здраве“, да се добави „включително съдържанието във въздуха на полен с алергенен ефект“.

9. В раздел „Процедура и финансиране“ подточка а) е допусната грешка,, като е записано, че приносът по отношение на научната продукция трябва да е в областта на водородната енергия.

<p>11)</p>	<p>Цветелина Соколова Медиапул (предложение получено по ел. поща)</p>	<p>Предложението касае ННП „Млади учени и постдокторанти“:</p> <p>Да бъде създаден механизъм в програмата, чрез който млади учени, които не са на трудов договор към висшите училища – бенефициенти по програмата, да имат шанса да бъдат привлечени към научна дейност. Например висшите училища, които са бенефициенти по програмата, могат да бъдат задължени да насочат 20% от получените средства по програмата към конкурси за външни млади учени, придобили научна степен „доктор“, които не са на трудов договор към съответното висше училище. Тези учени могат да бъдат включени към научни проекти на съответното научно звено и да се сформират общи научни екипи или пък да работят по индивидуални проекти. Предложението е във връзка с изпълнението на Мярка 3.3.1, Дейност 3.3, Специфична цел 3 от Политиката за развитие на човешкия потенциал към Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Р България (2017 – 2030). В стратегията е посочено, че „много млади хора, чиито интереси са в областта на науката, се реализират или в чужбина, или в други социални сфери“, като целта на политиката е привличане на млади хора в науката.</p> <p>В момента програмата „Млади учени и постдокторанти“ е насочена изцяло и само към работещите на трудов договор към висшите училища и научните организации. Същото важи и за финансирането от ФНИ. На практика държавата в момента няма политика, насочена към млади хора от бизнеса, неправителствения сектор, бюджетните организации или други сфери, които искат да се занимават с наука и имат научни степени. Ние не можем да бъдем включени в научни проекти по официалните програми, което само пречи на науката в България, защото няма трансфер на знание от частния сектор към изследователските организации. Хората в частния сектор обичайно са професионалисти, с дълбоки и актуални познания в своята сфера и биха могли да имат ценен принос в научните изследвания. В момента ние сме изключени от научната сфера, парите, вложени в образованието ни до ниво „докторска степен“, отиват на вятъра, защото няма официален път пред нас в България, по който да се занимаваме и с наука.</p> <p>Моля, предложението ми да бъде отразено в доклада от общественото обсъждане. Ако не приемете предложението ми, моля да ми обясните каква е държавната политика към хората в частния сектор със степен „доктор“, желасци да се занимават с наука в сферата на хуманитарните науки. По коя програма мога да кандидатствам?</p>	<p>Приема се</p>	
------------	---	--	------------------	--

<p>12)</p>	<p>Институт за балканистика с център по тракология „Проф. Александър Фол“ – БАН (предложение получено по ел. поща)</p>	<p>Предложенията касаят ННП „Културно-историческо наследство, национална памет и прогрес на обществото“ (КИННПО)</p> <p>1. В т. 2 – <i>обществени предизвикателства, към които е насочена програмата</i> – да бъде допълнено като трето предизвикателство: -Разширяване и задълбочаване на експертните научни изследвания, насочени към по-доброто познаване на историческите и съвременни предизвикателства пред България в контекста на международните и междубалканските взаимоотношения;</p> <p>2. В т. 5.2. – <i>конкретни (специфични) цели на програмата</i> – да се добавят още 3 специфични цели: -Създаване на изследвания на високо научно ниво в областта на балканистиката и международните взаимоотношения; -Подготовка на екипи от учени специалисти, които да бъдат в услуга на българските държавни институции и на българското общество по въпроси, касаещи българската история и национална идентичност, регионалните предизвикателства пред държавата ни и въпросите, свързани с българското културно-историческо наследство; -Създаване на онлайн платформа, която да служи като основен източник за осведомяване на българското общество относно съвременните тенденции в съседните на България държави и свързаните с тях исторически казуси.</p> <p>3. В т. 6 – <i>очаквани резултати</i> – да бъде добавен и следният текст: -Създаване на експертиза в областта на регионалната сигурност.</p> <p>Мотиви за предложенията: Опазването на българското културно-историческо наследство е немислимо без защита на национални интереси на България в регионален, европейски и световен контекст. През последните десетилетия сме свидетели на това как съседни на страната ни държави, а и държави с традиции в голямата политика, умишлено преиначават историческото минало на Югоизточна Европа. Това заплашва не само историческата памет и националната идентичност на българите, но и се явява заплаха за съвременните национални интереси на България. Нещо повече, заплаха от традиционното възприемане на Балканите като изостанал регион, готов отново да се превърне в „барутния погреб на Европа“, не само дискредитира неговите граждани, но е традиционен проблем на българската външна и вътрешна политика. Справянето с описаните исторически и съвременни предизвикателства пред българската държава налага развитието на експертния ѝ потенциал в областта на регионалната сигурност и международната политика.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Не са дефинирани конкретно както обществените предизвикателства, така и специфичните цели, които не са обозрими, конкретни и измерими. Така формулиран очакваният резултат „експертиза в областта на регионалната сигурност“ е извън темата на програмата</p>
------------	--	--	---------------------	--

13)	<p>Институт по електрохимия и енергийни системи „Академик Евгени Будевски“ – БАН Вх. № 09-151/13.06.2018 г.</p>	<p>Предложението касае ННП „Нисковъглеродна енергия за транспорта и бита“</p> <p>В последния вариант, предложен за обществено обсъждане, са добавени нови научноизследователски дейности (9.1.4-9.1.8), които касаят конкретни подтеми и подходи (материали, методики за охарактеризиране, моделиране и др.). тази конкретика по изпълнението на програмата е предмет на процедури, описани в т. 8 и т. 13, които ще влязат в сила след приемане на програмата. Добавените дейности биха могли да бъдат защитени в дейности 9.1.1. – 9.1.3 както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дейности 9.1.4, 9.1.5 и 9.1.7 (частично) – в дейност 9.1.1; - Дейност 9.1.6 – в дейност 9.1.3; - Дейност 9.1.7 (частично) – в дейност 9.1.2; - Дейност 9.1.8 касае подходи, които са по принцип компонент от всяко съвременно изследване <p>Мотиви:</p> <p>ННП „Нисковъглеродна енергия за транспорта и бита“ е изградена изцяло на базата на пакети от мерки „Чиста енергия за всички европейци“ който в следващите няколко години е реалната платформа за единни действия срещу климатичните промени и изпълнението на ангажиментите на Европа и в т.ч. на България като една от 195-те страни подписали Парижкото споразумение – най- амбициозния световен пакт за ограничаване на емисиите от въглероден диоксид. Програмата касае разработването на иновативни технологични решения, съобразени с икономическите условия на страната ни за акумулиране и регенерация на енергия от ВЕИ. Това е подходът, който е залегнал в пакета от мерки. Програмата има за цел да рамкира приоритетите и определи механизмите за изпълнението им, но не и да детайлизира конкретни системи, методики, техники и др. за изпълнението им.</p> <p>Програмата бе разработена благодарение на няколко годишните целенасочени усилия на българските учени за постигане на необходимото тематично обединение между наука, национални приоритети, рамкирани от държавата и интерес от страна на представители на иновативната българска индустрия, за да може да се осигури ефективно и резултатно, а не формално отчетно изпълнение на поетите от България ангажименти. В Европа този процес стартира през 2003 г. с приемане на концепцията за „Водородна икономика“ и „декарбонизирана Европа“ като стратегически приоритет за устойчиво развитие на Европейския Съюз. През 2004 г. бе открита Европейската технологична платформа по водород и горивни клетки. През</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Предложението ще бъде взето предвид при сключване на договора с консорциума за изпълнение на програмата.</p>
-----	---	---	---------------------	---

2008 г. бе въведен първият за Европа стратегически план за енергийните технологии (т.н. SET план). Паралелно бяха въведени и нови механизми за изпълнението му чрез учредяването на Съвместно предприятие „Горивни клетки и водород“ (СП ГКВ) с цел ускоряване комерсиализирането на водородните технологии чрез публично-частно партньорство и „Европейски изследователски енергиен алианс“, създаден за разработване на единна европейска научноизследователска програма в по-фундаментален аспект (ниво на технологична готовност до 3) и координиране с националните изследователски програми. През 2016 г. SET планът бе актуализиран въз основа на което бе разработен пакетът от мерки „Чиста енергия за всички европейци“.

България стана член на тези две координиращи европейската политика институции през 2014 г. чрез БАН, която вече 5-та година участва чрез ИЕЕС в разработването на многогодишните и едногодишни работни програми и тематични приоритети на европейско ниво. Тази дейност безспорно ускори натрупването на компетентност не само на национално, но и на регионално ниво. На България вече се разчита да стане регионален двигател за навлизането на иновативните технологии за акумулиране и регенериране на енергия от ВЕИ. Израз на това доверие към България и българската наука като двигател на тези процеси бе наскоро на президентството на България, организирана по повод 10 години от създаването на СП ГКВ, с акцент върху ускоряването на навлизането им в централна и източна Европа. Този акт на доверие ни задължава. Задачата ни е чрез ускорено развитие на иновациите да въведем максимално бързо **технологии за акумулиране и конверсия на енергия от ВЕИ в бита и транспорта.**

МОН е инициатор на настоящата програма, която бе разработена преди 3 месеца с участието на експерти на БАН от ИЕЕС и ИОНХ. Програмата бе обсъдена с представители от ХТМУ и ТУ-Русе, като бе постигнат консенсус.

Зоната енергия е много широка, както и зоната технологии за чиста енергия. В тази програма **акцентът е върху съхранение и регенерация на енергия от ВЕИ за бита и транспорта, при това във строго дефинирани направления, избрани след анализ на нуждите и икономическите условия в страната** и обхващащи НТГ както с фундаментален, така и с приложен характер, което гарантира условия за иновативни решения.

<p>14)</p>	<p>Институт по математика и информатика – БАН Вх. № 09-153/14.06.2018 г.</p>	<p>Предложението касае ННП „Културно-историческо наследство, национална памет и прогрес на обществото“ (КИННПО) Институт по математика и информатика – БАН (ИМИ-БАН) предлага участие по следните дейности: По 9.1. дейности по изграждане на ВИП (виртуална интерактивна платформа) 1.1.1. <i>Създаване на интерактивни карти:</i> - Създаване на тримерни представяния върху интерактивна карта на значими исторически свързани комплекси, носители на национална култура и изкуство от Възраждането: • Тримерно пространствено представяне на църковни и манастирски комплекси, архитектура, стенописи, иконография - Създаване на тримерни представяния върху интерактивна карта на значими комплекси от българското етнографско наследство от Възраждането: • Представителни етнографски комплекси, къщи, музеи и техни колекции - Създаване на тримерни представяния върху интерактивна карта на праисторически и антични комплекси – извори на цивилизация по българските земи: • Гробници, светилища, крепости и открити във и извън тях въоръжения и съкровища - Създаване на мобилни приложения с познавателни маршрути върху разработените от ИМИ-БАН тематични интерактивни карти със: • Значими исторически свързани комплекси, носители на национална култура и изкуство от Възраждането; • Праисторически и антични комплекси – извори на цивилизацията по българските земи, които да се ползват като водачи в областта на културния туризъм и обучението в училище. 9.1.2 Създаване и поддържане на онлайн енциклопедия на културно-историческото наследство в югоизточна Европа: - Създаване на познавателни онлайн видеоигри в областта на: • Древна история и цивилизация, археология (извори и носители на цивилизацията по българските земи); • Изобразителни изкуства, архитектура, история, етнография, фолклор, свързани с българското Възраждане;</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Не е релевантно. Приема се за етапа на формиране на договори с консорциума за изпълнение на програмата.</p>
------------	--	--	---------------------	--

- Националното културно-историческо наследство и култура за създаване на националното самосъзнание, национална идентичност и родова памет на деца в предучилищна и начална училищна възраст
- Създаване на онлайн електронна библиотека, съдържаща речникови статии като информационна основа за изграждане на достъпен, разбираем и уточняващ терминологичен апарат за българското културно-историческо наследство при овладяването на конкретни знания в средното училище (основно върху българско културно-историческо наследство под закривала на UNESCO.)
- Създаване на концепция и съдържание на виртуална галерия/изложба „Българското културно-историческо наследство под закрилата на UNESCO“

Предлаганите от ИМИ-БАН среди за управление на цифрово културно съдържание по т. 9.1. „Дейности по изграждане на ВИП (виртуална интерактивна платформа)“ на ННП „Културно-историческо наследство, национална памет и прогрес на обществото“ ще осигурят **отворени данни и отворен достъп на обществото до научните и научно-приложни резултати.**

Водещ изпълнител: Института по математика и информатика – БАН

Участници: Института за изследване на изкуствата – БАН, Института за етнология и фолклористика с етнографски музей – БАН, Национален археологически институт с музей – БАН

В резултат по т. 10 Показатели за изпълнение на програмата и индикативни параметри, 10.1. Дейности по изграждане на ВИП „Култура“ според предложените дейности по 9.1. Дейности по изграждане на ВИП (виртуална интерактивна платформа), ИМИ-БАН предвижда изграждане на:

- Брой създадени интерактивни карти – 3
- Брой създадени мобилни приложения – 2
- Брой познавателни онлайн игри – 3
- Брой електронни библиотеки – 1
- Брой концепции за виртуални изложби – 1

Финансов план на предложението:

Предлагане бюджетна рамка за 2018 г.

Институт по математика и информатика – БАН (основен изпълнител) – 96 000 лв.

Института за изследване на изкуствата – БАН – 18 000 лв.

Института за етнология и фолклористика с етнографски музей – БАН –

		<p>18 000 лв. Национален археологически институт с музей – БАН – 16 000 лв. Предлагана бюджетна рамка за 2019 г. Институт по математика и информатика – БАН (основен изпълнител) – 82 000 лв. Института за изследване на изкуствата – БАН – 18 000 лв. Института за етнология и фолклористика с етнографски музей – БАН – 18 000 лв. Национален археологически институт с музей – БАН – 16 000 лв. Предлагана бюджетна рамка за 2019 г. Институт по математика и информатика – БАН (основен изпълнител) – 82 000 лв. Института за изследване на изкуствата – БАН – 18 000 лв. Института за етнология и фолклористика с етнографски музей – БАН – 18 000 лв. Национален археологически институт с музей – БАН – 16 000 лв.</p>		
15)	<p>Медицински университет – Варна „Проф. д-р Параскев Стоянов“ Вх. № 0422-79/12.06.2018 г.</p>	<p>Предложението касае ННП за върхови изследвания и хора за развитие на европейската наука (ВИХРЕН) Предлагат по отношение на ННП Вихрен в критериите за оценка да се предоставят допълни (бонусни) точки за проекти, които вече са доказали своя потенциал в предходни конкурсни сесии: при получени точки над прага на ЕК за финансиране (10 от 15 т.) и при присъствие в резервния списък на одобрени, но не финансирани проекти, заради изчерпване на средствата по конкретен конкурс. Мотиви: Основната цел на програмата е успешно кандидатстване от страна на български научни институции по конкурсите ERA Chair (с Widening на програма „Хоризонт 2020“). МУ-Варна вече има опит в тези конкурси. През 2017 г. са участвали в програмата с проектно предложение в областта на стволовите клетки, което получи 13 т. от 15 възможни и бе много близо до финансиране (последен финансиран проект – 13,5 т.). през 2018 г. планират ново участие.</p>	Не се приема	<p>Проектите, подадени за външно оценяване, ще бъдат разглеждани от оценители на ERC и оценяването ще следва изискванията на ERC панелите. Въпреки това ще се предложи малък бонус за кандидата – изследовател, който е стигнал до интервю на ERC. Спечелването на ERA Chair към научна организация или висше училище не предполага наличието на ръководител (ERA Chair) при кандидатстване. Той се определя с отделен конкурс след спечелване на гранта и в този</p>

				смиъл бонус не може да се дава на кандидатстващия изследовател по ННП ВИХРЕН.
16)	Чл.-кор. Костадин Ганев, Зам. Председател на БАН (предложение получено по ел. поща)	<p>Предложенията касаят ННП „Опазване на околната среда и намаляване на риска от неблагоприятни явления и природни бедствия“</p> <p>1. Към т. 4.1. Специфични допустими разходи за изпълнение на програмата:</p> <p>Разумно е, доколкото програмата предвижда участие в Европейски/международни изследователски програми и проекти, да се предвидят разходи за съфинансиране при участие в проекти от международни програми, когато това е необходимо. Освен това, мисля, че трябва да се увеличи процентът на разходите за командировки. В същото време, разходите за материали, консумативи и други допустими разходи, пряко свързани с изпълнението на програмата са прекалено големи. Ето защо предлага следното разпределение на преките разходи:</p> <p>възнагражденията на екипа - до 40% от преките допустими разходи за изпълнението на дейностите;</p> <p>разходите за командировки, включително за поканени у нас чуждестранни учени - до 25% от преките разходи;</p> <p>дълготрайни материални активи, включително апаратура, инструменти и оборудване и разходи за дълготрайни нематериални активи (софтуер и информационни продукти) - до 20% от преките разходи;</p> <p>външни услуги, пряко свързани с изпълнението на програмата, - до 15%;</p> <p>материали, консумативи и други допустими разходи, пряко свързани с изпълнението на програмата – до 20% от преките разходи;</p> <p>разходи за съфинансиране при участие в проекти от международни програми – до 10% от преките разходи.</p> <p>2. Към т. 6.2 Приложни резултати:</p> <p>Да се добави следният очакван резултат:</p> <p>Формулиране на дългосрочни стратегии и набор от мерки като принос към актуализация на Националния план за действие за адаптация към климатичните промени</p>	Приема се частично	Допуска се извършване на промени във финансовия план чрез прехвърляне на средства между различните групи допустими преки разходи, при условие че преразпределението не надвишава 10% от общия размер на допустимите преки разходи за съответния етап

		3. КЪМ Т. 11. МОНИТОРИНГ: Не е ясно какво означава съкращението „ЕПЛЮС“. То никъде не е въведено и обяснено.	Приема се	Отразено в текста. Техническа грешка
17)	д-р Петър А. Георгиев, доцент във Физически факултет на СУ „Св. Климент Охридски” (предложение получено по ел. поща)	Предложения касаящи ННП „Върхови изследвания и хора за развитие на европейска наука“ (ВИХРЕН) 1. Като оставим настрана неприятното усещане за безсмислени шампи, изпълващи <i>т. „ I Необходимост от програмата</i> , пълната липса на конкретика и особено неприятното усещане за ретрограден соц, натрапващо се от постановката „...водещи учени и изпълнението на техните проектни предложения с бенефициент българска научна или научно-образователна институция.” , която <i>a priori</i> и дефинитивно показва как, за пореден път, много добри и изпитани в други страни практики се изкривяват и деформират у нас до зловредност. Съответните програми на Европейския Научен Съвет наистина са фокусирани върху човешки ресурс, талант, върхови идеи, фундаментална наука и развитието на всички тези неща, особено първото. Как? Чрез какви критерии? 1) НЕЗАВИСИМОСТ на индивидуалният учен - доказан учен, с висок научен потенциал, публикувал съществен брой работи БЕЗ съавторство на ръководителя на докторската работа на учения, за Установен изследовател, в България това би трябвало да означава поне 10 независими публикации в реферирани научни списания с импакт фактор(за областта на природните науки). За „Водещ изследовател” би следвало да се търсят поне 20-30 независими публикации в списания като горепосочените. Изискване трябва да има и за Водещ изследовател, тъй като в България много учени продължават да служат под опека до и над 50 годишна възраст дори и публикуват с помощта или под ръководство/задание на определена задача от ръководен кадър, много често дори този от докторската дисертация. Резултат от ниската мобилност и институционална закрепостеност без аналог в развиващите страни. 2) МОБИЛНОСТ на учения – да е прекарал съществени периоди на обучение и работа в топ научни институции, групи. 3) КОМПАКТНОСТ и МОБИЛНОСТ на гранта – означава независимост на гранта от приумиците на местната организация, която	Не се приема	Предложение: Бенефициенти са организацията домакин и установения/водещ учен при ясно разграничени права и задължения. Ще се отчете възможност за смяна на организацията по инициатива на установения/водещ учен и адекватна аргументация. Мотиви: Целта на ННП ВИХРЕН е да се даде възможност на установени и водещи учени да изпълняват висококонкурентни научни проекти в България и да се увеличи ефективността на административния капацитет на организацията домакин за подпомагане на такива проекти. Една от основните трудности при кандидатстването и изпълнението на проекти по рамкови програми е липсата на капацитет у организациите домакин.

		<p>осъществява домакинството, предоставя ресурси и административно обслужване, но не притежава права върху гранта и резултатите. Компактност и мобилност на гранта означава, че във всеки момент грант холдъра може да се премести в друга институция, поради недоволство от първата или предоставяни по-добри условия за работа и кариерно развитие от втората. Топ приоритетно условие на ERC!</p> <p>4) И може би най-важното условие – Зад всеки грант трябва да стои ‘ground breaking idea’, Това не е случайно и никой не очаква от всеки грант да излезе нова ‘Обща теория на относителността’. Условието гарантира, че потенциалният грант холдър е способен да генерира качествени идеи, с които да захранва новосформираната научна група – докторанти, постдокторанти, др., за периода на финансиране, но и за евентуална устойчивост</p>		<p>Устойчивото изпълнение на проект по ННП ВИХРЕН и последващото задължение за кандидатстване по ERC/ERA Chair ще допринесе за повишаването на този капацитет. Възможността ERA Chair е практически неизползвана у нас.</p>
		<p>2. В т. 3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ Очакваните резултати са насочени към: а) трайно увеличаване в България на човешките ресурси за наука от високо ниво и в размери,....</p> <p>Коментар: Това(и следващите точки) би могло да се случи, (дори без ВИХРЕН и много други) когато капсулираните и феодализирани сегашни научни институции се отворят и възстановят конкурсното начало във всяко отношение, когато бъдат поставени в реална конкурентна среда, когато спрат да блокират така наречените „външни кандидати”(и чрез неадекватните и ненужни „признавания” на докторски дисертации). Това което правят досега предложените национални научни програми е точно обратното и е съвсем малко по-малко лошо от това което стори срещу науката в България при комунистическия режим, а именно да ликвидира конкурсното начало, да прогони и ликвидира способни, талантиливи и другомислещи хора, на тяхно място да поставя политически лоялни кадри, които да усвояват научни достижения крадени (от НТР при ДС) от свободния свят.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Коментарът не съдържа конкретни аргументирани предложения.</p>
		<p>3. В т. 4. ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА „.....За тази цел кандидатстването по програмата адаптира към средата в България условията и изискванията по процедурите <i>ERC</i>, като запазва</p>	<p>Приема се</p>	<p>Проектни предложения с оценки по-големи от 80% от максималните</p>

		<p>нейната структура, така че националната програма да осъществи ефективно и характера си на подготовка за бъдещо успешно кандидатстване по програмата <i>ERC</i>.”</p> <p>Доколко това е така, може да се чете тук: https://erc.europa.eu/</p> <p>Не мисля, че е така, поради хитроумно деформираната местна адаптация/интерпретация. А относно „.....по програмата адаптира към средата в България...” мога само да кажа: Пази, Боже! Моля, не адаптирайте! Напротив, адаптирайте/променяйте средата, според доказани успешни световни тенденции. В този си вид средата е негодна.</p> <p>„Изисква се външно оценяване от ЕК, съответстващо на процеса на оценяване на <i>ERC</i>, което запазва ключовите моменти при оценяването на различните процедури на <i>ERC</i>, за да се гарантира бъдещо конкурентноспособно участие на европейско ниво по критериите на <i>ERC</i>. Допускат се също проектни предложения на учени от българска националност или резиденти в България, вече кандидатствали към <i>ERC</i> с българска научна / научно-образователна организация в периода на последните две години, като се изисква минимална категория <i>B</i> (<i>Category B</i>) на оценката от първи кръг на оценяването (<i>step 1</i>). Прилага се праг на допустимост поне 80% от максималния възможен точков актив.”</p> <p>Коментар: Мисля, че това е добра страна, както и идеята за тази програма като цяло.</p>		<p>ще се финансират без допълнително кандидатстване и оценка</p>
		<p>4. В т. 5. БЕНЕФИЦИЕНТИ</p> <p>Бенефициенти са български научни или научно-образователни организации с потенциал да кандидатстват по програмите <i>ERC</i> или <i>ERA Chairs</i> от Хоризонт 2020 или по съответните програми в предстоящата Девата рамкова програма за научни изследвания и иновации на ЕК.</p> <p>Коментар: Концептуално погрешно. Кой определя кои са „.....организации с потенциал да кандидатстват по програмите <i>ERC</i> или <i>ERA Chairs</i> от Хоризонт 2020...”</p> <p>Предложение: Бенефициенти са самите учени, които да могат във всеки момент да се преместят заедно с гранта си и всичко, което са закупили в рамките на гранта, заедно със студентите си и нает персонал)в която пожелаят българска научна или научноизследователска организация в</p>	<p>Приема се</p>	

		България(ако средствата са изцяло български, а не от европейски фондове)		
		<p>5. В заключение бих казал, че и тази програма би следвало да се разглежда в общата макрорамка, поставена от сега действащите ЗВО, току-що влезлият в сила нов ЗРАС, структурите на университетите ни, БАН, и др., в голяма степен определяни от законите. Тази макрорамка и създадената работна среда и отношения изглеждат ЗЛОВЕЩО и тотално неадекватно спрямо развития свят. Убеден съм, че тази програма, в тази макрорамка няма да привлече много ценни кадри от други страни, а по-скоро ще бъде използвана като социално-утешителен фонд за неуспешни български кандидатури по европейските ERC програми. Всъщност, убеден съм, че точно това е и планирано.</p>	Не се приема	Коментарът не съдържа конкретни аргументирани предложения.
		<p>Предложение касаещо ННП „Нисковъглеродна енергия за транспорта и бита“(ЕПЛЮС)</p> <p>6. Преди изпълнителната власт в България да налее поредните милиони в доказано неефективни научни институции, горещо препоръчвам, заедно с анализа на научните тенденции в Европа, да се направи и анализ на резултатите от изразходването на предходните няколко десетки милиона лева, налети именно за разработване на нови материали за съхранение и пречистване на водород, метан, за улавяне на въглероден диоксид, за електроди за литиеви батерии, горивни клетки и др. Доколкото ми е известно срещу това дългогодишно финансиране (сериозни суми са инжектирани още по предприсъединителните фондове) от България няма нито една публикация/патент на нов материал, не само такъв които да е успешен, а дори просто структурен файл на нещо що-годе работещо, нито нов метод за съхранение, пречистване. Имитацията на научна дейност е доведена до невиджани висоти, на практика загубено усещането за това какво изобщо е наука. Настоящата програма, в този и вид ще продължи да поддържа жива точно тази система на ненаука и имитации. Само като се погледне, че консорциум от минимум 7 големи научни организации се очаква да публикува 26 статии, от които само 14 в сериозни списания и става ясно, че планът е да се гарантират финансово оцеляване на неработещи институции, формално обединени около национална програма. Като знам какъв е местния манталитет за правене на наука, представям си как ще функционира и тази кооперация.</p> <p>Моля, спрете навреме поредното удължаване на агонията на отдавна</p>	Не се приема	Коментарът не съдържа аргументирани предложения.

		неработещи научни институции! Необходими са радикални реформи в духа на най-новите световни тенденции, а не парцелиране на науката и регионален изолационизъм. Необходима е цялостно нова законово установена макрорамка в науката и висшето образование, не кърпежи и финансови трансфузии в отмиращи архаични и отказващи да се реформират организации.		
18)	Институт по обща и неорганична химия – БАН (предложение получено по ел. поща)	<p>Предложенията касаят ННП „Нисковъглеродна енергия за транспорта и бита“ (ЕПЛЮС)</p> <p>1. Предложение за изменение в текста прието на заседание на Научния съвет, протокол № 7 от 07.06.2018 г.: Следвайки духа на програмата предлагат т. 9.1.5 Нови материали и структури за възобновяеми източници на електроенергия и системи за съхранение на енергия (и съответните пояснения) да се прехвърли от т. 9.1. Научноизследователски проектни дейности към т. 9.2. Научно приложни дейности, реализирани чрез демонстрационни проекти. Мотивите са, че тези дейности до голяма степен се намират на завършен етап на технологична готовност (т.е. НТГ от 4 до 7), което е цел на т.- 9.2.</p> <p>2. Предложение за изменение в текста прието на заседание на Научния съвет, протокол № 7 от 07.06.2018 г.: В синхрон с дейностите по т. 9.1 предлагат т. 9.1.6, 9.1.7 и 9.1.8 да бъдат обединени в нова точка 9.1.5 Нови подходи и методи за ефективни материали. По този начин се постига баланс с предишните точки: т. 9.1.1., т. 9.1.2, т. 9.1.3 и т. 9.1.4</p>	Приема се частично	Премахват се т. 9.1.4.,9.1.5, т. 9.1.6, т. 9.1.7 и т. 9.1.8 и се създава нова подточка в т. 9.1.1. „нови подходи“
			Приема се частично	Премахват се т. 9.1.4.,9.1.5, т. 9.1.6, т. 9.1.7 и т. 9.1.8 и се създава нова подточка в т. 9.1.1. „нови подходи“

19)	Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (вх. № 0401-155/ 15.06.2018 г.; Изх. № 04-07-237/14.06.2018 г.)	<p>1. Предложените проекти на научни програми с някои корекции могат да бъдат приети и ще изиграят важна роля за развитието на научните изследвания у нас, както и за обединяването на научния капацитет на различни научни организации. Изключение представлява проектът на научна програма „Културно-историческо наследство, национална памет и прогрес на обществото“, която следва да се преработи основно.</p> <p>Общо за всички програми предлагат да се посочи ясно как става превеждането на финансовите средства, като са възможни два варианта – МОН превежда всички средства на водещият партньор, който ги разпределя заедно с Изпълнителния съвет на съответната програма между партньорите, или МОН превежда средства на всеки участник в консорциума поотделно.</p> <p>Предложение касаещо ННП „Нисковъглеродна енергия за транспорта и бита“:</p> <p>2. Тематиката за нисковъглеродната енергия за транспорта и бита е финансирана от години чрез национални и чрез европейски инструменти, но в програмата никъде не е отразено какво е постигнато, за да се надгражда над него. Предоставените до момента ресурси не са малко и ако не е постигнат ясен резултат с осезаеми резултати, не следва да се насочват допълнително нови ресурси.</p> <p>Общите и специфичните цели на програмата са почти идентични. Очакваните резултати са доста общи (например „Научно приложни дейности реализирани чрез демонстрационни проекти“), а не конкретни и до известна степен повтарят целите.</p>	Не се приема	Коментарът не съдържа аргументирано предложение.
		<p>Предложения касаещи ННП „Опазване на околната среда и намаляване на риска от неблагоприятни явления и природни бедствия“</p> <p>3. Тази програма е най-добре структурирана и изглежда най-полезна. Бюджетът обаче е силно ограничен и недостатъчен за постигане на поставените амбициозни цели.</p> <p>Би било добре да се допълни, че е полезна за държавните структури като например Министерството на екологията, Министерството на земеделието и храните и т.н.</p> <p>Никъде в демаркацията не е предвидена с ОП „Екология“</p> <p>4. В РП. 1.5. Качество на живот в страната след думите „условия на живот“ следва в скоби да се допълни „включващи обитаване, трудова дейност, отдих“, а след думите „остри дихателни проблеми, регистрирани за съответните избрани урбанизирани райони“ следва да се добави ново</p>	Приема се	Отразено в текста

		<p>изречение: „Посредством статистически анализ на данни от мониторинг на околната среда и епидемиологични изследвания ще бъде направена оценка на качеството на живот в избраните градове“.</p> <p>5. В РП.1.7. Биоразнообразие, екосистемни функции и качество на жизнената среда в края на първия параграф предлагат да се допълни изречението „Особено внимание ще се отдели на състоянието на почвите и атмосферния въздух в райони с повишена антропогенна активност (и/или геохимични аномалии) и ще бъде изследвана реакцията на системата „почва-въздух-растение“ на потенциално вредни вещества“.</p> <p>6. В РП.Н.3. Публично представяне и комуникация на получените научни резултати в обществото в края на изречението „Някои от резултатите от проекта могат да представляват интерес за индустрията и бизнеса“ да се допълни „и туризма“.</p> <p>7. В 13. Процедура за финансиране е допусната техническа грешка и думите „водородната енергия“ следва да се заменят с темата на програмата.</p>		
		<p>Предложения касаящи ННП „Здравословни храни за силна биоикономика и качество на живот“</p> <p>8. Програмата е необходима и сравнително добре изготвена. Би следвало ако не като бенефициент, то поне като асоцииран партньор да се включи Агенцията за безопасност на храните, която осъществява редица дейности по контрол и е сертифицираният орган в тази област.</p>	Приема се	
		<p>9. В т. 6.1. Фундаментални резултати предлагат като първа подточка да се добави „Прогнозни модели за влиянието на използвани земеделски практики върху екологичното състояние на агроекосистемите и предлаганите от тях екосистемни услуги“.</p>	Приема се	
		<p>10. В т. 7 Обхват на програмата предлагат като последна подточка да се добави „Зелена/ био- базирана икономика“.</p>	Приема се	
		<p>11. В т. 9 Дейности по програмата, в Компонент 1, РП 1.2 Селскостопанските практики и въздействие върху биоразнообразието и екосистемните услуги предлагат да се добави като последна подточка „Комплексна оценка на екосистемното състояние на ключови типове агроекосистеми и на предлаганите от тях материални, регулиращи и поддържащи екосистемни услуги“, а в Компонент 6, РП 6.6 Разработване на</p>	Приема се частично	Компонент 6 е конкретен, очевидно по конкретна научна тематика (напр. подобряване на химичен състав на храни и др.),

		<p><i>нови биопрепарати с приложение в селското стопанство за получаване на безопасни и безвредни хранителни суровини</i> като последна подточка да се добави „Проучване на местни видове насекоми според техните екологични особености и хранителни качества като ресурс за разработване на нови безопасни хранителни протеини с приложение в селското стопанство и хранителната индустрия“.</p>		<p>по която работи определен научен колектив, като по този начин се стеснява обхвата на научните изследвания, губи се системния характер и връзката с другите компоненти и се нарушава принципа на Нац. Програми, а именно включване на научни кадри от различни научни организации и институции;</p> <p>- някои от подтемите в този компонент са застъпени в предходните компоненти на програмата или се препокриват с тях</p> <p>- чрез окрупняването ще се улесни координацията между научните колективи и координатора на ННП, мониторинга на резултатите от работата на колективите и финансовите процеси.</p>
		<p>Предложения касаещи ННП „Културно-историческо наследство, национална памет и прогрес на обществото (КИННПО)“</p> <p>12. Научна програма за изследване, съхраняване и популяризиране (а не разпространение) на културно-историческото ни наследство (КИН) е жизнено необходима за поддържането и възпроизводството на нашата</p>	<p>Приема се</p>	<p>Отразено в текста</p>

културна идентичност. Програмата е и много актуална, защото 2018 е година на културата.

Предлаганият документ обаче не отчита цялото разнообразие на българското културно-историческо наследство - материално (историческо, археологическо, монументално, изобразително), книжовно (ръкописно, печатно, документално) и нематериално (фолклор и обичаи, диалекти), а отразява по-скоро възможностите на част от научните звена, които се занимават с отделни аспекти на културното ни наследство.

Концепцията на една такава програма трябва да бъде по-различна и по-сложна от представеното в проекта. Превръщането на един музеен експонат в дигитален музеен експонат или на една хартиена енциклопедия в енциклопедия, публикувана чрез технологиите на информационното общество, първо, сами по себе си не са изследователска работа, за която е нужно да бъдат ангажирани ред научни институции в мащабни програми, и второ, такова дигитализиране само по себе си няма да постигне много повече, отколкото аналоговите музейни експонати и енциклопедии постигат и сега за развитието на „общество на знанието“. Самата дигитализация на обекти, изображения и текстове е дейност с ниска добавена стойност. Тя е само първата стъпка в дългия научен процес по изследването им, боравенето с различни съдържания се в тях данни с помощта на дигитални инструменти, описанието и каталогизирането им по нов начин с помощта на способности като маркиращи езици и компютърни онтологии и накрая контекстуализирането им и свързването им в добре структурирани общи колекции и масиви, както и с други такива сродни колекции и масиви в международен мащаб.

Една такава програма може да успее, само ако се създаде обща изследователска рамка, която да насърчава сътрудничеството между основните хуманитарни научни центрове. Вместо това виждаме документ, който е ориентиран по-скоро към нуждите на туристическата и развлекателната индустрия, отколкото към учените хуманитаристи, и това личи най-вече при определянето на целите и обхвата на програмата, на резултатите и дейностите, които са изложени в т. 5-10.

Текстът е зле структуриран и твърде общ, предвидените дейности представят само част от възможностите на висшите училища и научните организации с опит в изследването на културно-историческото наследство, а някои от тях обратно на твърде общия характер на документа са прекадено

		<p>конкретни и насочени към определени изпълнители.</p> <p>Краен пример за лошото структуриране на програмата е обстоятелството, че в т. 5 се говори за създаването на научна инфраструктура, което по-нататък не е подкрепено с никакви дейности и резултати, а самите научни институции, които изследват историята, езика и културата на България, дори не са споменати като евентуални ползватели на резултатите от програмата.</p> <p>Настоятелно препоръчват програмата да се изготви изцяло наново, като акцентът се пренасочи към научните изследвания, които на свой ред могат да станат основа за създаването на научно-приложни продукти, които да се ползват от държавните органи, образованието и бизнеса.</p> <p>Тромавото название „Културноисторическо наследство, национална памет и прогрес на обществото (КИННПО)“ следва да се замени с „Културноисторическо наследство, национална памет и обществено развитие (КИНПОР)“</p>		
		<p>14. В т. 1 <i>Необходимост от програмата</i> предлагат изречението „Националната научна програма „Културноисторическо наследство, национална памет и прогрес на обществото“ отговаря на необходимостта от целенасочена работа за съхранение, поддържане и разпространение на българското културноисторическо наследство, за запазване на националното самосъзнание и родовата памет на българите в контекста на глобализацията.“ да се замени с „Националната научна програма „Културноисторическо наследство, национална памет и <i>обществено развитие</i>“ отговаря на необходимостта от целенасочена работа за <i>изследване, описание, каталогизиране, съхраняване, структуриране в колекции и масиви</i>, поддържане и <i>популяризиране</i> на българското културноисторическо наследство, за запазване на националното самосъзнание и родовата памет на българите в <i>глобализацията се свят</i>“.</p>	Приема се	Отразено в текста
		<p>15. В т. 2 <i>Обществени предизвикателства</i>, към които е насочена програмата (в текста запетаята е изпусната) предлагат в първия параграф изречението „обновяване и разширяването на знанията за изучаване на българския език, българската литература, изкуство и култура, българската история, археологията на българските земи, българската етнография и фолклор и“ да се замени с изречението „<i>системно</i> обновяване и разширяване на <i>познанията за националното културно наследство, включващо българския</i></p>	Приема се	Отразено в текста

		<p><i>език и неговата история, българската литература, изкуство и култура, история, археологията на българските земи, българската етнография и фолклор, архитектура, урбанизъм и“</i>, а изречението „необходимостта от предаване на тези знания с цел изграждането на общество на знанието“ да се замени с „необходимостта от <i>съхраняването</i>, предаването и <i>разпространението на тези познания</i> с цел изграждането на общество на знанието“.</p>		
		<p>16. По <i>т. 4</i> предлагат перото за командировки да бъде завишено до 20 % от общия бюджет, тъй като при осъществяването на своята дейност част от екипите ще имат нужда от изпълнение на своите задачи извън населеното място, в което работят - напр. за теренни проучвания, измервания, заснемания на обекти и др.</p>	Приема се	Отразено в текста
		<p>17. В <i>т. 5.1</i> общата цел на програмата е формулирана добре, но „високоэффективна и достъпна онлайн платформа“ следва да се замени с „високоэффективни и достъпни онлайн платформи“, след думата „образование“ да се добави „юридически лица с нестопанска цел“, а буквалният превод от английски „вземачи решения“ да се замени, например с „управляващите институции“ или „представители на изпълнителната власт“.</p>	Приема се	Отразено в текста
		<p>18. В <i>т. 5.2</i> първата цел: „създаване на интерактивни карти“ има научно-приложна, а не научноизследователска стойност. Тази цел, както и дейностите и индикаторите към нея, са включени с оглед на конкретни научни организации, които вече имат подготвени или подготвят такива карти. Интерактивните карти не са единственият начин да се постигне подобна научно-приложна цел. Например Софийският университет поддържа интерактивна платформа за българските диалекти (а не карта), на която има записи на съвременна диалектна реч, описание на диалектите, транскрипция и възможност за търсене, както и английски вариант и превод на всички текстове в платформата. Разполага и с дигитален Диахронен корпус на българския език и специализирани речници и инструменти към него и т. н., т. е. електронни ресурси, които, за разлика от картите, са отворени и продължават да се усъвършенстват, като подпомагат и стимулират научните изследвания в областта на културното ни наследство. Необходимо ли е тази богата платформа да бъде заменена с интерактивна карта, за да се отговори на условие, включено с оглед на конкретна научна организация?</p>	Приема се	Отразено в текста

	По изложените причини предлагат първата конкретна цел да се замени с по-общия текст „Разработване на дигитални инструменти за изследване, представяне и популяризиране на българското културноисторическо наследство“, който съответства и на идеята за дигитална хуманитаристика.		
	19. По същите причини предлагат да се добави нова конкретна цел: „Създаване на географско-информационни системи на културно-историческото наследство в България с цел неговото изучаване, опазване и популяризиране, и превръщането му в обществено полезен ресурс“. В това отношение опит имат и висши училища, и научни организации.	Приема се	Отразено в текста
	20. Втората цел - онлайн енциклопедия на културноисторическото наследство, вероятно също е насочена към готовите продукти на конкретна научна организация, на което съответства и индикаторът за брой на енциклопедичните статии (3500). Предлагат тази цел да отпадне, защото е вече изпълнена - на интернет страницата само на една научна организация са изредени шест енциклопедични поредици, повечето от които са завършени отдавна, а други са в процес на разработване.	Приема се	Отразено в текста
	21. Третата специфична цел „Създаване на програми за културно наследство“ е твърде обща и неясна, поради което трябва да се преформулира като „Създаване на научноизследователски и образователни програми в областта на българското културно наследство“.	Приема се	Отразено в текста
	22. В <i>т. 6 Очаквани резултати</i> , първата подточка „Постижения на хуманитаристиката... в областта на... националната идентичност“ е формулировка, която няма научен смисъл. Най-сериозните и иновативни постижения на българската хуманитаристика на световно ниво, които наистина могат не само да събудят интереса на обществото ни, но и да представят България в световен мащаб, далеч надхвърлят нагледното показване и рекламирането на наследството ни и утвърждаването на националната ни идентичност. Тези постижения са свързани със сериозно изследване на обекти от КИН и тяхното формализирано описание и каталогизиране в дигитален вид така, че да могат лесно да се свързват в общи масиви от знания както помежду си, така и с подобни данни от цялото европейско и средиземноморско културно пространство (става въпрос за свободното им предоставяне на изследователите и публиката като т.нар. свързани отворени данни (Linked Open Data), което предлагат да е	Приема се	Отразено в текста

		задължителен елемент от настоящата програма, за да може ефективността на инвестицията да се повиши значително заради многократната и многоцелева употреба на тези данни след тяхното публикуване).		
		<p>23. Втората подточка споменава директно само хуманитарните институти на БАН, макар че в <i>т. 8 Бенефициенти</i> Софийският университет е посочен като водещ партньор, а ЮЗУ - като партньор. Поради това предлагат следната редакция: „Научно-приложни продукти за повишаване на информираността на широките обществени кръгове по отношение на културноисторическото наследство и националната идентичност в целия <i>хронологичен обхват на изследванията на хуманитарните факултети на висшите училища и на хуманитарните институти на БАН.</i></p>	Приема се	Отразено в текста
		<p>24. В <i>т. 7 Обхват на програмата</i> се появяват резултати от научни изследвания, без преди това да са споменавани в текста. Не е ясно също защо информацията от електронната инфраструктура за отворен достъп до резултатите от изследванията върху културноисторическото наследство ще се ползва единствено от държавните органи - министерства и администрацията на местната власт, а не например и от създателите на научните продукти. Поради това тук трябва да се добавят още две подточки:</p> <ul style="list-style-type: none"> c. университети и научни институти d. библиотеки, музеи, галерии, читалища и други институции, свързани с опазването и популяризирането на културното наследство <p>Не е ясно също дали тази научна инфраструктура ще е същата като във Виртуална интерактивна платформа (ВИП) „Култура“, или ще е нещо друго. Като се разгледат дейностите и резултатите, се вижда, че ВИП ще включва само научно- приложни продукти, които подпомагат туризма, но не и научните изследвания и образованието, и това е един от основните недостатъци на предложената програма. Насочеността предимно към туристическата индустрия като ползвател на резултатите се вижда и от т. 9. А предвид развлекателния профил - онлайн игри, мобилни приложения и пр. оставаме с впечатлението, че изпълнението на програмата е насочено повече към ИКТ специалистите, а не към учените хуманитаристи.</p>	Приема се	Отразено в текста
		<p>25. В последния параграф на точка 7 се говори за иновативни ресурси за „производството на стоки, пряко свързани с тази сфера“. Няма причина да бъдат изключени услугите, поради което следва текстът да се измени така: „производството на стоки и предлагането на услуги, пряко свързани с тази</p>	Приема се	Отразено в текста

	сфера“		
	<p>26. В т. 8 Бенефициенти следва да се прецизира текстът на изречението „Координатор на Програмата ще бъде предложен от водещия партньор имайки предвид експертизата му в областта на опазване, съхраняване и развитие на културноисторическото наследство. “, който не само е граматически и пунктуационно неправилен, но отново фокусира програмата към опазването, а не към изучаването на културното ни наследство. Затова предлагат текста „Координатор на Програмата ще бъде предложен от водещия партньор, <i>като се има предвид</i> експертизата му в областта на <i>изследването</i>, опазването, съхраняването и развитието на културноисторическото наследство.“.</p>	Приема се	Отразено в текста
	<p>27. Тъй като на български език звучи неестествено да се каже, че изследванията се изпълняват, предлагат текстът „Основната цел на Надзорния съвет е да следи за изпълнението на отговорни към обществото и икономиката изследвания и да повишава социално-икономическото въздействие на получените резултати.“ да се замени с „Основната цел на Надзорния съвет е да следи за целесъобразното изразходване на средствата за научни изследвания в областта на културноисторическото наследство с оглед повишаването на социалното и икономическото въздействие на получените резултати“.</p>	Не се приема	Основната цел на Надзорния съвет е да следи изпълнението на изследването по програмата, за постигане целите на програмата и очакваните резултати.
	<p>28. Т. 9 Дейности по програмата следва изцяло да се преработи. Предлагат следния примерен текст:</p> <p>„9.1. Дейности по създаване на научна инфраструктура за изследване на българското културно наследство</p> <ul style="list-style-type: none"> - преглед на съществуващите дигитални ресурси за изследване и представяне на българското културноисторическо наследство; - изработване на платформа, която да осигури обмен на информация и достъп до тези ресурси за научните институции и за останалите ползватели на резултатите от изследванията; - оповестяване на резултатите от научните изследвания чрез инструментите на инфраструктурата. 	Приема се	Отразено в текста
	<p>29. 9.2. Дейности по разработването на научноизследователски програми в областта на културноисторическото наследство</p>	Приема се	Отразено в текста

		<ul style="list-style-type: none"> - идентифициране на белите полета в изследването на културното наследство; - разработване на проекти с цел тяхното запълване или доусъвършенстването на съществуващата методология на изследванията с оглед включването на ИКТ в изследователския процес. 		
		<p>30. 9.3. Създаване на образователни програми в областта на културноисторическото наследство</p> <ul style="list-style-type: none"> - преглед на съществуващите програми за опазване и популяризиране на културноисторическото наследство и установяване на нуждите от подобен тип образователни продукти; - разработване на план за целесъобразното използване и надграждане на съществуващите образователни програми и разширяването на техния обхват; - преглед на съществуващите дигитални библиотеки и каталози на артефакти, свързани с културноисторическото ни наследство, и обединяването им в обща платформа за свободен достъп; - разработване на пилотни иновативни курсове на отворени платформи, достъпни за всеки - в MOOC, Google Classroom или друга подобна утвърдена и широкоизползвана международна свободна система - включващи видеолекторати и друго образователно съдържание по теми като: езикова и функционална грамотност, медийна грамотност и аналитични умения, дигитална грамотност, познаване и използване на данни за българското културно наследство, въведение в постиженията на националното и световното изкуство и литература и др. 	Приема се	Отразено в текста
		<p>31. 9.4. Дейности по разработката на научни и научно-приложни продукти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разработването на стандартизирани метаданни и онтологии за описание на места, лица, събития, артефакти, обекти и др. от областта на българското КИН; - прилагане на масиви и колекции от структурирани данни за българското КИН за изработването на: разработка на виртуални карти, дигитални атласи, географско-информационни системи, виртуални музеи и галерии, онлайн речници и справочници, филми, мобилни приложения и онлайн игри, свързани с представянето и популяризирането на българското културноисторическо наследство; - изследване и геолокализиране на различни типове обекти на КИН от различни исторически периоди и проучване на взаимозависимостите между тях; изготвяне на геопространствен модел на разпространението на историческите писмени паметници на българския език; изграждане на ГИС 	Приема се	Отразено в текста

		<p>модели с хронологични и типологични слоеве, както и на мрежи от геолокализирани лица и обекти, които могат да служат за основа както за нови научни изследвания на демографията, топонимията, териториалните граници, етническият състав, културното и индустриално развитие и т. н. на българските земи, така и за произвеждането на рекламни, популяризиращи и туристически продукти;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Разработване на система за лексикографско описание на езикови единици от българския език (базирана на вече разработваните и свободно достъпни стандарти на европейската лексикографска инфраструктура ELEXIS). - Проекти за представяне на историята и наследството на България, свързани с близкото минало, градското пространство, устната история, микроисторията и др. чрез конципирането и иниципирането на т.нар. crowdsourcing/citizen science проекти, в които потребителите се приканват към разказване на истории, споделяне на изображения от лични архиви и т. н., свързани с личности, места и събития; - разработка на продукти и услуги за нуждите на културния туризъм (туристически програми за представяне на нематериалното и материалното културно наследство, маркетингови проучвания и т. н.)“ 		
		<p>32. В т. 10 Показатели за изпълнение на програмата и индикативни параметри на първо място следва да се добавят следните индикатори:</p> <ul style="list-style-type: none"> - научна инфраструктура за изследване и представяне на българското културноисторическо наследство; - научни публикации (статии, студии, монографии, обзори); - брой създадени географско-информационни системи. <p>Необходимо е и останалите индикатори да се прецизират в духа на направените по-горе предложения.</p> <p>В т. 12. Демаркация е необходимо да се проведе ясна демаркация с програми и проекти като КЛаДА-БГ, ЦВП „НаследствоБГ“ и др. с цел избягване на дублирането на дейности.</p>	Приема се	Отразено в текста
		<p>Предложения касаящи ННП „Информационни и комуникационни технологии за единен цифров пазар в науката, образованието и сигурността (ИКТ в науката, образованието и сигурността - ИКТвНОС)“</p> <p>35. Предлагат в т. 6 Очаквани резултати текстът на резултат „Разработена система за непрекъснат мониторинг на електронна инфраструктура за</p>	Приема се	

	колективно ползване“ да се замени с текста „Разработени системи за сертифициран достъп до електронни инфраструктури, съответстващи на категорията им“		
	36. В т. 9.1 Електронна инфраструктура за отворена наука и отворен достъп до научни резултати в буква „b“ предлагат текстът на дейност „Създаване на национална библиотека като „сигурно и надеждно хранилище“, което прави статията незабавно достъпна“ да се замени с текста „Създаване на национална електронна библиотека чрез интегриране на съществуващите хранилища и придвиждане на възможност за създаване на нови хранилища за научни резултати (публикации, дисертации, технически доклади)“, а дейност „Развитие на съществуващи, изграждането на нови хранилища за достъп до научни публикации и свързването им“ да отпадне, тъй като вече е включена в новата редакция, предложена от нас.	Приема се	
	37. В т. 9.1 в буква „d“ предлагат текстът след „Развитие на центъра за Grid и облачни технологии изграден при СУ „Св. Кл. Охридски“ до края на параграфа да се замени с текста „чрез интегриране на наличните ресурси и осигуряване на включване на нови изчислителни кълъстери и дискови масиви за големи обеми от данни“, тъй като е твърде подробен.	Приема се	
	38. В т. 9.3 в буква „b“ да се посочи институционалното място на Центъра за мониторинг, превенция и реакция при инциденти - към някой от партньорите ли ще бъде, или към държавна институция, а ако е второто - каква ще е неговата форма.	Приема се	Ще се уточни в договора за консорциум
	39. В т. 10.1 Дейност „Електронна инфраструктура за отворена наука и отворен достъп до научни резултати“ в буква „ж“ след думите „брой високотехнологични публикации“ да се добави изразът „в областта на програмата“.	Приема се	
	40. В т. 13 Процедура за финансиране в буква „a“ са допуснати две технически грешки: - „НОС“ е повторено два пъти; - вместо „ръководителя на ИС“ следва да се използва „координатора на ИС“, както навсякъде в програмата, а още по-добре навсякъде в програмата двата израза да се заменят с „председател на ИС“.	Приема се	
	Предложения касаещи ННП „Петър Берон. Наука и иновации с Европа (Петър Берон И НИЕ)“	Приема се	
	41. Предлагат навсякъде изразите „научни или научно-образователни		

	<p>организации“ и „научни и научно-образователни институции“ да се заменят с коректния израз „български висши училища и научни организации“.</p>		
	<p>42. В т. 1 предлагат текстът „Програмата може да бъде възложена за изпълнение на Фонд „Научни изследвания“ да се замени с „Програмата се изпълнява от Фонд „Научни изследвания“, тъй като фондът има опит в изпълнение на подобна схема.</p>	Приема се	
	<p>43. В т. 2.1 след текста „Общата цел на Програмата е да ускори реинтеграцията и/или кариерното развитие на перспективни учени“ да се допълни: „с международно признати научни постижения“.</p> <p>От специфичните цели, посочени в т. 2.1 целите в букви „а“, „б“ и „в“ могат да се обединят, тъй като имат едно и също съдържание а останалите цели са твърде пожелателни, а не специфични, поради което могат да отпаднат.</p>	Приема се частично	
	<p>44. В т. 3 Очаквани резултати някои от резултатите са спорни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Разширяване на мрежата на българските учени в европейски и световен мащаб“ следва да отпадне, защото съществуващата многобройна българска научна диаспора по света е по-скоро признак на изтичането на мозъци от страната, а научните двустранни споразумения на различни нива са повече от достатъчни (300 само за Софийския университет). - „Установяване на директни контакти и ангажираност към завършващи студенти и магистри и привличане на докторанти“ следва да се преформулира, тъй като контактите със студентите винаги са директни и предложението няма смисъл. 	Приема се	
	<p>45. В т. 4: текстът „които са се класирали на висококонкурентни позиции и за които не е достигнало отпуснатото финансиране“ да се замени с „които са получили точки над минималните прагове, но за които не е достигнало отпуснатото финансиране“ или „които са преминали успешно прага на оценяване в ЕК и които са достигнали базова оценка до 10 точки под прага на финансиране на ЕК“, тъй като изразът „висококонкурентни позиции“ не е ясен и търпи субективно тълкуване. С приоритет следва да се финансират проекти, получили seal of excellence на схемата МК-ЕК. Препоръчваме да се включат и схемите за научни мрежи и обучение на докторанти при посочените условия.</p>	Приема се частично	
	<p>46. Съгласно т. 4: кандидатстващи проектни предложения могат да бъдат:</p> <p>„1. Нефинансирани проектни предложения по европейската програма МСК-ИФ (MSCA-IF), подадени в периода на последните три процедури преди</p>	Не се приема	Проектите подадени вътрешно по ННП „Петър Берон и НИЕ“

		<p>процедурата по Националната програма;</p> <p>2. Проектни предложения, подадени на национално ниво, спазващи изцяло условията и формата за кандидатстване по програмата МСК-ИФ (MSCA-IF). Тези проектни предложения ще бъдат оценявани външно от рецензенти на програмата МСК- ИФ (MSCA-IF).“</p> <p>Считаме, че най-напред трябва да бъдат финансирани всички предложения по точка 1, които са преминали оценяване по MSCA-IF и са получили точки над праговите стойности. Само ако остане финансов ресурс, да бъдат оценени и класирани тези по т. 2. Двете категории не трябва да се смесват, понеже тези по т. 1 трябва да имат приоритет, а тези по т. 2 да са допълващи. Съответно трябва да се коригират следващите текстове, от които да стане ясно, че първо се финансират кандидатурите по т. 1, а едва след това по т. 2, а не паралелно.</p>		<p>ще бъдат оценявани от оценители и панели на Мария-Склодовска Кюри. Нещо повече вътрешни кандидати, неудовлетворяващи условието за мобилност, не могат да кандидатстват по редовните процедури на Мария-Склодовска Кюри. Предвид еднаквото оценяване не е разумно да се дава приоритет на оценката от процедура на Мария-Склодовска Кюри.</p>
		<p>47. В т. 4: текстът „Проектното предложение се финансира както следва: предвиждат се за възнаграждение 3800 лв. месечно (с включени вноски на работодателя), 650 лв. месечно за разходи, свързани с научни дейности и научното управление по проекта, 550 лв. месечно за административно управление и институционални разходи“ е в противоречие с условията по MSCA-IF, където само 50% от средствата са за заплата. Затова предлагат разпределението да бъде: „Проектното предложение се финансира както следва: предвиждат се за възнаграждение 2500 лв. месечно (с включени вноски на работодателя), 2000 лв. месечно за разходи, свързани с научни дейности и научното управление по проекта, 500 лв. месечно за административно управление и институционални разходи.“</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Заплатите по MSCA-IF надвишават чувствително 50% от бюджета. Стандартната месечна ставка е около 4500 евро + 600 евро мобилност. Институционалните пера са в размер на 1450 евро месечно.</p>
		<p>Предложения касаещи ННП „Върхови изследвания и хора за развитие на европейска наука (Вихрен)“</p> <p>48. Предлагат в т. 1: текстът „ Програмата може да бъде възложена за изпълнение на Фонд „Научни изследвания“ да се замени с „Програмата се изпълнява от Фонд „Научни изследвания“.</p>	<p>Приема се</p>	
		<p>49. В т. 2 предлагат текстът „Успешното изпълнение на поставените цели на програмата изисква кандидатите да познават проблемите на средата в България“ да отпадне, тъй като е твърде общ, не е ясен смисълът, който се влага в това изискване, как то се проверява и доказва и поради това</p>	<p>Приема се</p>	

	изискването няма да е работещо.		
	50. В т. 4 предлагат текстът „Програмата е насочена към учени с доказани високи изследователски качества“ да се допълни с „удостоверени с публикации в най-реномираните световни списания“.	Приема се	
	51. В т. 4: текстът „Проектното предложение трябва да отговаря на целите на програмата с амбиция и допустимост на очакваните резултати за максимален срок от пет години“ е неясен и трябва да се прецизира.	Приема се	
	52. В т. 4 в изречението „Подпомаган е от организацията домакин в административни и технически дейности, като се допуска привличането към екипа и на неакадемичен персонал с нужните компетентности с цел ефективност“ предлагат изразът „в административни и технически дейности“ да се замени с „административни, финансови и технически дейности“. Считаме, че не е необходимо назначаването на технически персонал, понеже този вид труд може да се заплати от непреките разходи на проекта.	Приема се	
	53. В „А. Изисквания за научна биография (track record) за „Установен изследовател“ предлагат текстът „1. Най-малко пет публикации“ да се замени с „1. Най-малко десет публикации“, изразът „във водещи рецензирани статии към конференции“ да отпадне, а в края на параграфа да се добави изречението „В изброените научни публикации и монографии изследователят трябва да има водещ принос. Освен това изследователят трябва да има най-малко 500 независими цитирания в Web of Science или Scopus.“	Не се приема	Заложени са 5 публикации следва включването на Starting Grant към Consolidating Grant и имат за цел да не се ограничават най-младите учени. Оценителите на ERC разграничават измежду статиите с импакт фактор. В ERC процедурите няма заложен праг за брой цитати.
	54. В „Б. Изисквания за научна биография за последните десет години (ten-year track record) за „Водещ изследовател“ предлагат изразът „десет публикации“ да се замени с „двадесет публикации“, а в края на параграфа да се добави „В изброените научни публикации и монографии изследователят трябва да има водещ принос. Освен това изследователят трябва да има най-малко 1000 независими цитирания в Web of Science или Scopus.“, както и да се добави допълнително изискване „9. Поне трима успешно защитили	Не се приема	В ERC процедурите няма прагове за брой цитати. Цитатите варират от област до област. Няма изисквания за докторанти. Изискванията на ERC

	докторанти, ръководени от кандидата.“		Advanced Grant са 10 водещи публикации в последните 10 години. http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/wp/2018_2020/erc/h2020-wp18-erc_en.pdf
	55. Предлагат текстът „Допускат се също проектни предложения на учени от българска националност или резиденти в България, вече кандидатствали към ERC с българска научна / научно-образователна организация в периода на последните две години, като се изисква минимална категория В (Category В) на оценката от първи кръг на оценяването (step 1). Прилага се праг на допустимост поне 80% от максималния възможен точков актив.“ да се измени така, че всички проекти, кандидатствали към ERC и получили поне 80% от максималния възможен точков актив, да бъдат финансирани по тази програма и едва тогава, ако останат средства, да бъдат оценявани, класирани и финансирани други проекти, които не са кандидатствали в конкурсите на ERC.	Не се приема	Проектите подадени вътрешно по ННП „ВИХРЕН“ ще бъдат оценявани от оценители и панели на ERC. Предвид еднаквото оценяване не е разумно да се дава пълен приоритет на оценката от процедура на ERC. Нещо повече ERC налагат ограничения за повторно кандидатстване и натрупването на опит и капацитет след идентично оценяване не трябва да се наказва.
	56. Препоръчват тук да се включат и центровете по компетентност от програма Widdening, които са прескочили прага на ЕК при посочените условия, както и осигуряване на националното съфинансиране на спечелилите проекти за втора фаза на програма Teaming.	Не се приема	Коментарът не съдържа аргументирано предложение, а препоръка, което ще се вземе предвид.

		<p>57. В изречението „Сумата включва разходи за заплати на академичните членове на екипа, разходи за заплащане на членове на екипа по административната и техническата дейност“ предлагат да отпадне изразът „разходи за заплащане на членове на екипа по административната и техническата дейност“. Административният и техническият персонал трябва да получи заплащане от непреките разходи. Сумите от 6000, 4500, 3500 и 2000 лева на месец са необосновани и твърде високи.</p>	Приема се	
		<p>58. Предлагат изречението „Изисква се до шест месеца след началото на проекта екипът на водещия учен да включва един постдокторант/старши сътрудник и един докторант или един постдокторант и един старши сътрудник.“ да се замени с „Изисква се до шест месеца след началото на проекта екипът на водещия учен да включва поне един постдокторант и един докторант.“</p>	Не се приема	<p>Намирането и назначаването на докторант изисква време (включително и докторантски изпит) и шест месеца може и при сериозни усилия да са недостатъчни. Затова са предвидени две алтернативи.</p>
		<p>59. Предлагат след изречението „Задължение на изследователя ще бъде подготовката и кандидатстването по проект ERC и/или ERA Chairs.“ да се замени с „До края на втората година изследователят трябва да кандидатства по проект ERC и/или ERA Chairs. Ако не бъде изпълнено или ако изследователят кандидатства, но не премине минималните прагове, финансирането се прекратява.“, защото сегашният текст не предвижда санкция, ако задължението не бъде изпълнено.</p>	Не се приема	<p>Не би следвало да се вмениява толкова кратък срок за кандидатура по ERC/ERA Chair. Финансирано проектно предложение не може да се финансира повторно, а изготвянето на нов и съдържателен проект изисква време и усилия, които по-скоро ще са резултат от изпълняването проектно предложение. Това изискване практически ще затормози изпълнението на проекта. Задължението следва да е в края на</p>

				изпълнението на проектното предложение. Считаме, че е удачно такова задължение на изследователя за ERC и задължение на организацията за ERA Chair (или еквивалентна процедура по новата рамкова програма) да бъде записано в края на изпълнението на проектното предложение.
		<p>Предложения касаящи ННП „Млади учени и постдокторанти“</p> <p>60. В т. 1 предлагат да се посочи максимален срок след първа магистърска степен, напр. 15 години.</p>	Не се приема	<p>В допълнителните разпоредби на Закона за насърчване на научните изследвания е разписано определението за млад учен – § 1., т. 5. (изм. - ДВ, бр. 83 от 2010 г., изм - ДВ, бр. 16 от 2016 г.) "Млад учен" е лице, което извършва научноизследователска и научно-образователна дейност във висше училище и/или научна организация след придобиване на първа образователно-квалификационна степен "магистър", но не повече от 10 години след придобиването.</p>

		<p>61. В т. 7 се конкретизират бенефициентите по програмата и разпределението на средствата: акредитирани държавни висши училища и научни организации, „имащи принос над 3% в публикуваните научни резултати за последните три завършени календарни години, съгласно информацията в базите данни Web of Science и/или Scopus, представен в Приложение № 1 към Програмата и пропорционалното разпределение на средствата, които ще се предоставят съгласно него.“ Доколкото програмата засяга младите учени и постдокторантите, предлагат разпределението на средствата да става на пропорционален принцип по следната формула (при запазване на прага от 3% от публикуваните научни резултати): $A * B * V$ където A = процента от публикуваните научни резултати от съответното ВУ или НО спрямо общия брой за България за последните три завършени календарни години, съгласно информацията в базите данни Web of Science и/или Scopus; B = процентът на младите учени в съответното ВУ или НО спрямо общия брой учени в тази организация; V = процентът на докторантите в съответното ВУ или НО спрямо общия брой на докторантите в България.</p>	Не се приема	Не са изложени мотиви за разпределението на средствата по формулата $A * B * V$ и не би могло еднократно да се определи процента на младите учени.
		<p>62. В т. 9.1.1 предлагат след изреча „млади учени, които са назначени в организацията бенефициент“ да се добави „и зачислени в докторантура“, защото в противен случай може да се финансират лица, назначени на изследователски позиции, но без намерения да продължат с изследователската кариера.</p>	Не се приема	Модулът „млад учен“ се отнася за лицата придобили ОКС „магистър“ преди да са зачислени в докторантура. Осигуряването на средства за докторантски стипендии е предвидено в ПМС 90 на Министерския съвет.
		<p>63. В т. 9.2.1 са посочени различни дейности (осигуряване на материални условия за провеждане на научни изследвания, достъп до специализирани издания и бази от данни, консултации с водещи учени и др.; насърчаване на академичната мобилност чрез участие в международни научни форуми (семинари, конференции и др.), но не е посочен източникът на средства за тези дейности - от месечния грант ли се финансират.</p>	Не се приема	Коментарът не съдържа конкретни мотивирани предложения.

		<p>64. В т. 9.2.1 са посочени редица ограничения за постдокторантите, които трябва да работят (а) с научна инфраструктура от НПКНИ; (б) в проекти, финансирани от Рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации; (в) в проекти по национални научни програми. Считаме, че тези ограничения ненужно стесняват целевата група и освен това водят до прекомерно голямо финансиране на предопределена малка група от учени и до двойно финансиране на вече финансирани проекти. Предлагат тези ограничения да отпаднат.</p>	Не се приема	Предложението не съдържа мотиви и аргументи. Наемането на постдокторанти е продиктувано от приоритетите на ИСИС.
		<p>65. В същата точка отчитането на постдокторантските проекти не е планирано добре. Планира се отчетите да се одобряват от факултетен/научен съвет. Считаме, че това е тромава процедура и предлагат отчетите да се одобряват от специално назначена комисия от 5 или 7 експерти във ВУ или НО или от съществуващите комисии, оценяващи научни проекти по вътрешния Фонд „Научни изследвания“ във факултетите.</p>	Не се приема	Предложението не съдържа аргументи защо тези съвети ще бъдат по-добри.
		<p>66. Не е описана процедурата за оценяване на изпълнението на проектите през втората и третата година и не става ясно дали е същата както за първата година.</p>	Приема се	Отразено в текста
		<p>67. В т. 11 предлагат резюметата на финансираните проекти и резюмета на техните отчети също да се публикуват на интернет страницата на програмата.</p>	Приема се	Отразено в текста
20)	доц. Младен Савов Институт по математика и информатика – БАН (предложение получено по ел. поща)	<p>Предложенията касаят ННП „Върхови изследвания и хора за развитие на европейска наука“ (ВИХРЕН)</p> <p>1. Програмата „ВИХРЕН“ изглежда взаимства най-добрите практики на програмите ERC и ERA Chair на Европейската комисия. Тя е разделена на две подпроцедури за учени на две различни нива на кариерно развитие според класификацията на “Европейската рамка за изследователски кариери“, а именно “Установен изследовател” (R3 Established Researcher) и “Водещ изследовател” (R4 Leading Researcher), виж стр. 7. В големи части от текста се споменава само “Водещ изследовател“, което не съответства на структурата от две подпроцедури на „ВИХРЕН“. Най-забележимо е това в Секция 7. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ, където „водещ учен“ се асоциира и с двете категории R3/R4 :</p> <p>„ а) .брой водещи учени (профил R3/R4) в България, които до три години след приключване на програмата успяват да привличат нови докторанти и постдокторанти към екипа си в същата българска научна или научно-образователна институция;“</p>	Приема се	Отразено в текста

		Счита, че е необходимо да се синхронизира и разясни терминологията.		
		<p>2. В програмата е заложено следното задължение на изследователя: „Задължение на изследователя ще бъде подготовката и кандидатстването по проект ERC и/или ERA Chairs.“</p> <p>Следва да се отбележи, че кандидатурите по ERA Chairs са институционални и дори не предвиждат посочване на конкретен изследовател в проектното предложение и в този смисъл не могат да бъдат вменявани на изследователя. Това изглежда е отчетено по-долу във „ВИХРЕН“ и тези различия създават двусмисленост.</p> <p>„ г) брой български научни или научно-образователни институции, които до пет години след приключване на програмата са кандидатствали успешно за ERA Chairs или за програми със същата насоченост и цели, които се очакват в Деветата рамкова програма за научни изследвания и иновации на ЕК.“</p>	Приема се	Отразено в текста
		<p>3. Процедурите по ERC и ERA Chair предвиждат свободен избор на темата и областта на кандидатурата, като стремежът е за качество от най-високо ниво в профила на изследователя и неговото проектно предложение, както и се цели позитивната промяна в културата и постиганите резултати на институцията, кандидатстваща за ERA Chairs. Тези очаквания, които задава програмата „ВИХРЕН“ като подготовка за процедурите ERC и ERA Chairs, са интерпретирани в текста на програмата по два разминаващи се начина:</p> <p>„...задава темите и научните области (bottom-up), за да се привлекат водещи учени;“</p> <p>„...Проектното предложение трябва да отговаря на целите на програмата с амбиция и допустимост на очакваните резултати за максимален срок от пет години и може да бъде във всяка научна област от компетентностите на организацията домакин.“</p>	Приема се	Отразено в текста

21)	проф. Николай Менков, заместник-ректор на Университета по хранителни технологии-Пловдив (предложение получено по ел. поща)	<p>Предложенията касаят ННП „Здравословни храни за силна биоикономика и качество на живот“</p> <p>1. Счита за неправилно определени, разписани в т. 8 (второ тире) бенефициенти, а именно текста:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Акредитирани висши училища по чл. 85, ал. 1, т.7 на ЗВО, които образуват консорциум от най-малко 5 организации, както следва: Аграрен университет-Пловдив, БАН, ССА, СУ „Св. Климент Охридски“ и Тракийски университет-Стара Загора – водещи партньор с най-голям принос в научната продукция в тази област. Потенциални партньори: Университета за хранителни технологии – Пловдив, Русенски университет и др. <p>Не разбира на какво основание първите пет организации са определени като водещи партньори с най-голям принос в научната продукция в тази област, а останалите като потенциални, след като сравнението на публикационната активност през 2015, 2016 и 2017 г., отразена във Web of Science, например Аграрен университет (АУ), Селскостопанска академия (ССА) и Университет по хранителни технологии (УХТ) показва следното:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Година:</th> <th>АУ</th> <th>ССА</th> <th>УХТ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2015</td> <td>54</td> <td>24</td> <td>58</td> </tr> <tr> <td>2016</td> <td>44</td> <td>17</td> <td>55</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>37</td> <td>30</td> <td>37</td> </tr> <tr> <td>Общо</td> <td>135</td> <td>71</td> <td>150</td> </tr> </tbody> </table>	Година:	АУ	ССА	УХТ	2015	54	24	58	2016	44	17	55	2017	37	30	37	Общо	135	71	150	Не се приема	Коментарите не съдържат конкретни предложения
		Година:	АУ	ССА	УХТ																			
2015	54	24	58																					
2016	44	17	55																					
2017	37	30	37																					
Общо	135	71	150																					
<p>2. Счита, че научните изследвания в една научна организация са пряко свързани с обучението на студенти и докторанти. Изброява няколко специалности за ОКС „бакалавър“, в които УХТ провежда обучение в акредитираните с висока оценка професионални направления „Хранителни технологии“ и „Биотехнологии“:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Технология и качество на храни; - Анализ, контрол и екология на храните; - Храни, хранене и диетика; - Биотехнологии и др. <p>Не смята за необходимо да продължава с магистърските и докторските програми, защото и изброените са достатъчни да се разбере връзката между провежданото обучение и обявените в т. 5 цели на програмата.</p>	Не се приема	Коментарите не съдържат конкретни предложения																						
22)	доц. Петър Рашков Математическо моделиране и числени	<p>Предложенията касаят ННП „Петър Берон Наука и иновации с Европа“</p> <p>1. По раздел 4, т. 2 в частта: „Оценяването по Програмата става чрез прилагане на оценката на проектното предложение, получена от европейското оценяване по МСК-</p>	Не се приема	Проектите подадени вътрешно по ННП „Петър Берон и НИЕ“ ще бъдат оценявани от																				

<p>методи Институт по математика и информатика – БАН (предложение получено по ел. поща)</p>	<p>ИФ (MSCA-IF), или чрез оценката, получена от външното оценяване.“ и „Оценяването в рамките на всеки панел ще става на базата на: 1. Точковия резултат, получен при кандидатстване по европейската програма МСК-ИФ (MSCA-IF); 2. Точковия резултат, получен от външното оценяване (важи за проекти, подадени на национално ниво и оценени от рецензенти на МСК-ИФ (MSCA-IF)).“ В проекта на програмата не става достатъчно ясно дали за оценката за подадени проектни предложения по ННП "П. Берон и НИЕ", които са преминали процедура по предшни сесии на МСК-ИФ и не са получили финансиране, ще се прилагат коефициенти за получените точки по МСК и коефициенти за външно оценяване. Би следвало да се уточни дали ще се взема средната или сумарната оценка от двата точкови резултата или някакъв друг показател. Необходимо е да се уточни по какъв начин се удостоверява получената оценка на такива проекти от предишни сесии МСК–ИФ.</p>		<p>оценители и панели на Мария-Склодовска Кюри. Нещо повече вътрешни кандидати, неудовлетворяващи условието за мобилност, не могат да кандидатстват по редовните процедури на Мария-Склодовска Кюри. Предвид еднаквото оценяване не е разумно да се дава приоритет на оценката от процедура на Мария-Склодовска Кюри. В програмата ще се уточнят тези детайли. Възможно е повторното, вътрешно подаване на проектно предложение, вече оценено по МСК–ИФ, но ще се зачитат новите точки.</p>
	<p>2. По раздел 7: Изброените показатели за изпълнение на програмата могат да бъдат допълнени, за да се засили връзката с изброените в раздел 3 очаквани резултати. Цитирам: „На институционално ниво въздействието на очакваните резултати включва: а) повишаване на капацитета и ролята в обществото на редица български научни и научно-образователни институции; б) обогатяване на научните области в България и възстановяване на загубени позиции; в) разширяване и усилване на научните мрежи, в които участват български научни и научно-образователни институции.“ Като показател за изпълнение на програмата предлагат да се включат и конкретни наукометрични показатели, например постигнато сътрудничество с европейски научни центрове, постигнато интегриране</p>	<p>Приема се?</p>	

		на българската институция в европейските мрежи за сътрудничество, повишена разпознаваемост на българската институция като партньор сред европейските учени след приключването на програмата. Такива показатели биха включили брой съвместни публикации във водещи научни издания, участие на научни форуми и конференции в други държави от ЕС, доклади по покана в чужбина, подадени и одобрени проектни предложения по европейски научни програми и под. преди и след края на НПП в българската институция.		
23)	Проф. Георги Вайсилов Фонд „Научни изследвания“ (предложение получено по ел. поща)	<p>1. За съжаление, както Оперативния план за изпълнение на първия етап от Стратегията, така и текстовете на Националните програми бяха публикувани със значително закъснение, което не дава възможност да се внасят съществени промени в тях или да се предлагат алтернативни програми поради необходимите процедурни срокове за тяхното стартиране и финансиране през тази година.</p> <p>Отчитайки, че сме в началото на първия етап от изпълнението на Националната стратегия, фокусът на мерките, в съответствие с текста на Стратегията, би трябвало да бъде върху i) постигане на устойчиво функциониране на националната система за научни изследвания, ii) изграждане на механизъм за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, iii) за осигуряване на висока квалификация и ефективно кариерно развитие на учените, основано на високо ниво на научните изследвания, както и iv) повишаване на жизнения стандарт и социалния статус на учените и специалистите, заети с научноизследователска дейност. Именно за решаване на тези неотложни проблеми би трябвало да се насочат отделените в държавния бюджет средства за развитие на научните изследвания. Три от предложените Национални програми съответстват напълно на тези цели, това са:</p> <p>„ПЕТЪР БЕРОН. НАУКА И ИНОВАЦИИ С ЕВРОПА“ (ПЕТЪР БЕРОН И НИЕ)</p> <p>„ВЪРХОВИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ХОРА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЕВРОПЕЙСКА НАУКА“ (ВИХРЕН)</p> <p>„МЛАДИ УЧЕНИ И ПОСТДОКТОРАНТИ“</p> <p>Втора група Национални програми включва специфични програми за научни изследвания и съпътстващи дейности, които би било подходящо да стартират след поне частично осъществяване на посочените по-горе цели през първия етап на Стратегията. Но в настоящия момент, след корекции и изчистване на техническите дейности от тях, би било подходящо да стартират като пилотни програми. Това са:</p>	Приема се по принцип	Отчетена е обществената необходимост чрез заявките на съответните министерства

РЕПРОБИОТЕХ - „РЕПРОДУКТИВНИТЕ БИОТЕХНОЛОГИИ В ЖИВОТНОВЪДСТВОТО В БЪЛГАРИЯ“

„ЗДРАВΟΣЛОВНИ ХРАНИ ЗА СИЛНА БИОИКОНОМИКА И КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ“

„ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ ЗА ЕДИНЕН ЦИФРОВ ПАЗАР В НАУКАТА, ОБРАЗОВАНИЕТО И СИГУРНОСТТА“

„НИСКОВЪГЛЕРОДНА ЕНЕРГИЯ ЗА ТРАНСПОРТА И БИТА“ (ЕПЛЮС)

„ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ЯВЛЕНИЯ И ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ“

Има и трета група програми, които реално не включват научни изследвания, а други практически дейности, и не би трябвало малкото средства за научни изследвания да се изразходват за ненаучни дейности . Такива програми са:

„ЕЛЕКТРОННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ В БЪЛГАРИЯ“ (е-здраве)

„РАЗРАБОТВАНЕ НА МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА NAT ТЕХНОЛОГИЯ ЗА ДИАГНОСТИКА НА ДАРЕНАТА КРЪВ В ТРАНСФУЗИОННАТА СИСТЕМА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ“

Основанията ми за отпадането на тези две програми от Националните научни програми са следните: От една страна нито една от „Конкретните (специфични) цели“ на програмите (т. 5.2) не е научна дейност, а те включват технически дейности и адаптиране на налични разработки към български условия. Липсата на научен елемент в програмите ясно се вижда и от „Показателите за изпълнение“. В първата програма броят научни публикации в международно признати издания с IF или SJR не е отделен като отделен показател, а е включен заедно с издания „отворен достъп“, основната част, от които са на ниско научно ниво. Основните показатели за изпълнение на програмата са демонстрации, брой посетители, популярни публикации или публикации в маргинални издания и др. За цялата програма се предвиждат 2 публикации в топ 10% на Web of Science. Във втората програма основните Показатели са доставка на апаратура и броят извършени с нея измервания на донорска кръв. Предвиждат се 5 публикации в специализирани издания.

От друга страна, голяма част от Конкретните цели на програмата и очакваните резултати са в нарушение на Регламента за държавни помощи на ЕК, тъй като предвиждат предоставяне на продукти и услуги, както и участие на бизнеса в надзора по изпълнение на програмата.

Тъй като в основанията на двете програми е доказана необходимостта от провеждане на включени в тях дейности, би трябвало МЗ да ги финансира със собствени средства, а не за тях да се отклоняват средства, предвидени за

		<p>развитие на научните изследвания. Средствата, предвидени за тези програми, би трябвало да се насочат към програмите от първата група, по-точно към програмата ВИХРЕН.</p>		
		<p>Предложение касаещо ННП „КУЛТУРНОИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО, НАЦИОНАЛНА ПАМЕТ И ПРОГРЕС НА ОБЩЕСТВОТО (КИННПО)“</p> <p>2. За да може програмата да допринесе към посочените предизвикателства в т. 2 обновяване и разширяването на знанията за изучаване на българския език, българската литература, изкуство и култура, българската история, археологията на българските земи, българската етнография и фолклор е необходимо в общата цел на програмата и конкретните цели (т. 5.1 и 5.2), както и описанието на дейностите в т. 9 да се включат дейности по осъществяване на научни изследвания по актуални проблеми в посочените в т. 2 научни области. От тези точки, 5.1 и 5.2, би трябвало да отпаднат ненаучните и технически дейности като създаване на игри, туристически програми и др. Тези дейности могат да се финансират от други източници, например от Министерството на туризма.</p> <p>Би било подходящо към партньорите по програмата да се добавят Пловдивския и Великотърновския университет, а не само Югозападния университет да бъде представител на университетите извън София.</p> <p>Не е ясно защо в т. 10 е предвидено за „предефинираните бенефициенти“ да бъдат с принос над 10% от научната продукция в областта на ИКТ след като програмата е за културно наследство. Това условие вероятно може да бъде изпълнено само за БАН, СУ и ТУ-София.</p>	<p>Приема се частично</p>	<p>Целите и дейностите на програмата са прецизирани</p>
		<p>Предложение касаещо ННП „ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ЯВЛЕНИЯ И ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ“</p> <p>3. Не е ясно защо в т. 10 е предвидено за „предефинираните бенефициенти“ да бъдат с принос над 10% от научната продукция в областта на водородната енергия.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Няма конкретно предложение</p>
		<p>Предложение касаещо ННП РЕПРОБИОТЕХ - „РЕПРОДУКТИВНИТЕ БИОТЕХНОЛОГИИ В ЖИВОТНОВЪДСТВОТО В БЪЛГАРИЯ“</p> <p>4. Срокът на програмата в т. 3 е посочен до 31.12.2019 г, докато на предния ред е записано, че вторият етап е 2019-2020 г.</p> <p>В т. 7 не е ясно каква е ролята на Египет и защо е необходимо програмата да е полезна и за там.</p> <p>За тази програма би трябвало да се изясни дали част от очакваните резултати</p>		

	<p>няма да са в нарушение на Регламента за държавни помощи на ЕК, тъй като предвиждат предоставяне на продукти и услуги, както и участие на бизнеса в надзора по изпълнение на програмата.</p>		
	<p>Предложение касаещо ННП „ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ ЗА ЕДИНЕН ЦИФРОВ ПАЗАР В НАУКАТА, ОБРАЗОВАНИЕТО И СИГУРНОСТТА“</p> <p>5. В т. 2 не е посочено към кое от обществените предизвикателства, определени в НСРНИРБ, е насочена програмата.</p> <p>Не е ясно как ще се определя процентът в т. 10 за „предефинираните бенефициенти“ да бъдат с принос над 10% от научната продукция в областта на ИКТ в НОС, тъй като в базите данни може да се определи ИКТ като област, но не и приложенията специално в „наука, образование и сигурност“.</p>	Не се приема	Не е приложимо: Изразява само мнение. Бенефициентите са определени в областта ИКТ
	<p>Предложение касаещо ННП „МЛАДИ УЧЕНИ И ПОСТДОКТОРАНТИ“</p> <p>6. Изискването младите учени да са назначени в организацията бенефициент, за да получават допълнително заплащане, изключва докторантите, които са основната група млади учени в научните организации и университетите. Предлагат текста да се промени на „млади учени, които са назначени или зачислени на редовна докторантура в организацията бенефициент“. Алтернативно, може да се въведе възрастов критерий, напр. до 35 годишна възраст.</p>	Не се приема	За стимулиране на докторантите се въвежда отделен механизъм, а именно с ПМС 115 от 28.06.2018 г. на Министерския съвет.
	<p>7. Изискването и за двата модула, младите учени или постдокторанти, да работят „с научна инфраструктура от НПКНИ“ е дискриминационно и необосновано и би трябвало да отпадне.</p>	Не се приема	Коментарът не съдържа аргументи защо изискването е дискриминационно.
	<p>8. Изискването да работят по проекти, финансирани от Рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации и в проекти по национални научни програми ще доведе до проблем с демаркацията, тъй като за всеки конкретен случай на работа, финансирана по тази програма и по други проекти или програми трябва да се прави проверка за двойно финансиране.</p>	Не се приема	Наемането на тези бенефициенти е в тези приоритети, за да се гарантира изпълнението на тези проекти и програми.
	<p>9. Механизмът за отпускане първоначално на организациите-бенефициенти на 50% от предвидената сума за първата година (т.е. за 2018 г.) и предоставяне на останалите 50% от сумата след отчет, очевидно ще доведе до загубване на 50% от предвидените средства за 2018 г., тъй като отчетането ще стане през 2019 г. За да се избегне това, би трябвало да се изплати цялата сума за първата година.</p>	Не се приема	Средствата не се губят , а остават за следващата година.

		<p>Предложения касаещи ННП „ПЕТЪР БЕРОН. НАУКА И ИНОВАЦИИ С ЕВРОПА“ (ПЕТЪР БЕРОН И НИЕ)</p> <p>10. Терминът „иновации“ в заглавието на програмата, както и други места в програмите е неуместен, тъй като по НСРНИРБ не се финансират иновации, те могат да бъдат само следствие от научните изследвания. За финансиране на иновации има друга стратегия. Затова би било подходящо терминът „иновации“ да отпадне от заглавието на тази програма, както и от останалите места в текстовете на Националните програми.</p>	Приема се	
		<p>11. Терминът в т. 4 „висококонкурентни позиции“, който ще дава основание за финансиране на проектите, не е прецизен, би трябвало да се сложи стойност, напр. „получили не по-малко от 90% от точките на последния финансиран проект в съответния панел“.</p>	??? – няма такъв текст в т. 4 на програмата	
		<p>12. За проектите, които ще бъдат подавани национално, не е ясно дали оценяването ще се провежда по панели с определен брой проекти за всеки панел, или класирането ще бъде общо за всички подадени проекти.</p>	Приема се	
		<p>13. Според него, не е уместно да се финансират проекти, които са от последните 3 сесии на програмата МСК-ИФ, а най-много от последните 2 сесии, тъй като тези от преди три сесии вече не са актуални, от 2015 г.</p>	Приема се	
		<p>14. Част от показателите в т. 7 не се отнасят конкретно за програмата:</p> <p>а) брой учени, работещи в научни или научно-образователни институции в България 3 години след приключване на настоящата програма;</p> <p>б) брой специалисти, работещи в България 3 години след приключване на настоящата програма;</p> <p>Би било по-подходящо да се ограничат до тези, финансирани по програмата. За т. б не е ясно каква е разликата с т. а.</p>	Не се приема	Коментарът не съдържа аргументирано предложение.
		<p>15. Организацията-бенефициенти, не са ясно формулирани: „Бенефициенти са български научни или научно-образователни организации“. По-точно би било да се използва формулировката от останалите програми: „- акредитирани държавни висши училища по чл. 85, ал. 1, т. 7 на Закона за висшето образование (ЗВО), - научни организации по чл. 47, ал. 1 на ЗВО.“</p>	Приема се	
		<p>Предложения касаещи ННП „ВЪРХОВИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ХОРА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЕВРОПЕЙСКА НАУКА“ (ВИХРЕН)</p> <p>16. Програмата е полезна, но с предвидената твърде ниска сума за финансиране през първата година и неясното разпределение от една страна</p>	Не се приема	Коментарът не съдържа аргументирано предложение.

		<p>между научни области, а от друга между установени и водещи учени, ще създаде сериозно напрежение в научната общност. За да се избегне това и програмата да стартира успешно би било подходящо средствата, предвидени за двете програми за здраве (в които не са включени научни дейности) на стойност 3 800 000 лв. за 2018 г., да се прехвърлят към програмата ВИХРЕН. По този начин вместо с общо 5 проекта, програмата ще може да стартира с около 18 проекта, които могат да се разпределят по равно между утвърдени и водещи учени. Особено важно е конкурсът да продължи с увеличено финансиране за нови проекти и през следващите години.</p> <p>Сериозно предизвикателство ще бъде оценяването и класирането заедно на проекти от различните научни области, тъй като критериите в различните науки са различни.</p>		
		<p>17. Включеното в заглавието съчетание „върховни ... хора“ може би е добре да се преформулира или съкрати.</p>	Приема се	
		<p>18. Изискването за „утвърден учен“ да има не по-малко от 5 публикации (за 15 год. след защита на докторантура) е твърде скромно и би трябвало да се увеличи поне на 10.</p>	Не се приема	<p>Заложените 5 публикации следваха включването на ERC Starting Grant към ERC Consolidating Grant и имат за цел да не се ограничават най-младите учени. (Това е адекватно от гледна точка на)Оценителите на ERC разграничават измежду статиите с импакт фактор.</p> <p>В ERC процедурите няма заложен прагов за брой цитати.</p> <p>http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/wp/2018_2020/erc/h2020-wp18-erc_en.pdf</p>
		<p>19. В текста с изискванията към утвърден изследовател „докторантурата ...“, която трябва да е защитена не по-късно от петнадесет години преди подаване на проектното предложение“ вероятно е допусната техническа грешка и</p>	Приема се	

		вместо „не по-късно“ трябва да бъде „не по-рано“ или „не повече“.		
		<p>20. Организациите-бенефициенти, не са ясно формулирани. По-точно би било да се използва формулировката от останалите програми: „- акредитирани държавни висши училища по чл. 85, ал. 1, т. 7 на Закона за висшето образование (ЗВО), - научни организации по чл. 47, ал. 1 на ЗВО.“ която, отчитайки целите на конкурса, може да се разшири с „които са акредитирани за обучение по образователната и научна степен доктор“.</p>	Приема се	
		<p>Общ коментар: При трите програми за кариерно развитие и развитие на научни групи, се предвиждат различни нива на заплащане, които освен това се различават и от ставките, определени за работа по проекти в ОП НОИР. За да се избегне за всяка нова програма да се определят нива на заплащане уникални за нея, много полезно би било да се приеме национален нормативен документ, определящ нивата на заплащане за работа по проекти (независимо от източника на финансиране) за научни изследвания, развитие на научния потенциал или кариерно развитие на учените, напр. на основа на ставките на програмата МСК на ЕК или на ОП НОИР. При определяне на адекватни стойности на заплащането в такъв нормативен документ, той ще може да служи за основа при определяне на недискриминационни ставки за заплащане и при работа по проекти по рамковите програми на ЕК. Общ проблем на системата от Национални програми е, че не са обезпечени средства за тяхното администриране (в проекта за решение на МС и в текстовете на програмите не се предвиждат такива суми). Освен това няма общ координиращ и контролиращ орган за тяхното изпълнение, няма единна вътрешна структура на програмите и единни правила за изпълнението им. Препоръчително е в проекта за решение на МС да се предвиди сума за администриране на програмите, както и създаване на звено към МОН или към ФНИ, което да осъществява координиращи и контролни функции по изпълнението на програмите, като се добави допълнителен персонал за осъществяване на тези дейности със състав не по-малко от 15 експерти.</p>	Не се приема	Няма общ координиращ и контролиращ орган за изпълнението на националните научни програми, тъй като тези функции следва да се извършват от Агенция за научни изследвания и иновации, която е в процес на създаване.
24)	Проф. дн Даниела (Нели) Йорданова и Проф. д-р Диана Йорданова Национален институт по	<p>Предложенията касаят ННП „Опазване на околната среда и намаляване на риска от неблагоприятни явления и природни бедствия“ 1. Във връзка с изложението на необходимостта от програмата и актуалните въпроси, свързани с действията по опазване на околната среда, смятаме за наложително включването и на педосферата (почвената покривка на Земята)</p>	Не се приема	Не е приложимо съгласно заложените цели и дейности на програмата

	<p>геофизика, геодезия и география (предложение получено по ел. поща)</p>	<p>като неотменна съставна част от околната среда. В предложението за обсъждане текст, тази изключително важна компонента напълно липсва. Предлагат да се добави следният текст към т.1 „Необходимост от програмата“:</p> <p>- „Почвената покривка играе първостепенната роля за поддържането на живота на Земята. Почвата е и основен елемент в т.нар. „критична зона“, където се осъществява взаимодействието между растителната покривка, почвения слой и зоната на подпочвените води и се поддържат благоприятни условия за живот. Предизвикателствата пред съвременното общество, свързани с изменението на климата и нарастващия брой на населението на Земята, изискват получаването на детайлна информация за ролята на почвата в динамиката на екосистемите в локален и глобален мащаб, особено по отношение на кръговрата на хранителните елементи, почвената ерозия, антропогенното замърсяване, качеството на водите и регулаторите на емисиите на парникови газове. За решаването на тези въпроси се изисква широка интердисциплинарност на изследванията, включващи проблеми на екологията, атмосферната физика и химия; биогеохимията, хидрологията, геологията и геофизиката.“</p>		
		<p>2. Към т. 5.2.1. „Насочени фундаментални изследвания“ да се добавят изследвания на:</p> <p>„ролята на почвата като основен регулатор на функциите на екосистемите и връзката ѝ с общественото здраве и благосъстояние. Разработване на нови интердисциплинарни подходи за оценка на замърсяването и екологичното състояние на почвите и значимостта им за осигуряване на здравословна околна среда“</p>		
		<p>3. т. 6.1. Фундаментални резултати да се формулира като:</p> <p>„Генериране на нови знания за процесите в атмосферата, хидросферата, литосферата, педосферата и биосферата в локални и регионални мащаби, на техните взаимодействия и на влиянието им върху качеството на живот, здравния риск и състоянието на екосистемите“</p>		
		<p>4. Към т.8 „Бенефициенти“ да се включи параграф, регламентиращ начина на подбор на участниците в колективите, формирани в рамките на потенциалните бенефициенти, като се заложи открита и прозрачна процедура за подбор и критерии за участие.</p>		
<p>25)</p>	<p>Проф. д-р Таня Маринова Национален институт по метеорология и</p>	<p>Предложението касае ННП „Опазване на околната среда и намаляване на риска от неблагоприятни явления и природни бедствия“, прието на заседание на Научния съвет на НИМХ-БАН, проведено на 11.06.2018 г. (протокол № 54/11.06.2018 г.)</p>	<p>Не е приложимо</p>	<p>Няма конкретно предложение.</p>

	<p>хидрология – БАН (предложение получено по ел. поща)</p>	<p>Проектът се опитва да реши всички основни задачи в областта на ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ЯВЛЕНИЯ И ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ срещу финансиране от 6 000 000 лв. Това е нереална оценка на необходимите финансови ресурси и според нас поставя под въпрос възможността за изпълнението му. В допълнение, създадените по Проекта системи за ранно предупреждение се нуждаят от средства за внедряване в различни организации, отговорни за НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ НЕБЛАГОПРИЯТНИ ЯВЛЕНИЯ И ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ и след това от оперативна поддръжка, за да има смисъл тяхното създаване и да се реализира очакваното обществено въздействие. Този важен аспект в Проекта не е решен.</p> <p>Отделно остава въпросът за това, на колко от потенциалните бенефициенти това им е основната научна дейност, за което получават финансиране от държавния бюджет и няма да могат да участват в изпълнението на Проекта, при така формулираните конкретни цели и работни пакети.</p> <p>Също така изискванията при определяне на бенефициентите се свеждат само до научни публикации. Не се отчитат научно-приложни резултати в създаването на системи за ранно предупреждение, което е от съществено значение за постигане на целите на Програмата. Координирането на ННП се възлага на партньор с най-висок научен капацитет. Наред с това е задължително координиращата организация да има значими приложни разработки в областта на управление на риска от природни бедствия. Показателите за изпълнение на Програмата са формулирани крайно небалансирано, с много висок приоритет на фундаменталните научни изследвания. За оценка на ефекта от изпълнението на ННП от по-важно значение е оценката по научно-приложните показатели, която трябва да е поне съизмерима с показателя „Брой научни публикации в специализирани списания и/или научни поредици с импакт фактор (IF) и/или импакт ранг (SJR)”.</p> <p>В заключение считаме, че Проектът на Национална научна програма „Опазване на околната среда и намаляване на риска от неблагоприятни явления и природни бедствия“ трябва основно да бъде преработен, за да гарантира изпълнението на целите на Програмата.</p>		
26)	Росица Титоренкова Институт по минералогия	<p>1. Изразяват подкрепата си към становището на ГИ-БАН относно ННП „Културно-историческо наследство, национална памет и прогрес на обществото“ (КИННПО), а именно да се добави и „природно наследство“</p>	Не се приема	Не отговаря на целите и дейностите на програмата

	и кристалография – БАН (вх. № 09-156/19.06.2018 г.; изх. № 337РД08/15.06.2018 г.)	в контекста на опазване на минералното разнообразие, природните и геоложки забележителности.		
		2. Изразяват подкрепа към становището на ГИ-БАН по отношение на ННП „Опазване на околната среда и намаляване на риска от неблагоприятни явления и природни бедствия“ и предлагат да се включи област „Минерални и енергийни суровини – състояние, търсене на нови източници и ефективна употреба“	Приема се по принцип	Ще се предложи разработване на нова програма при съгласуване със съответните министерства, тъй като в предложението не са конкретизирани дейности и показатели за резултат
		3. По отношение на ННП „ПЕТЪР БЕРОН. НАУКА И ИНОВАЦИИ С ЕВРОПА“ (ПЕТЪР БЕРОН И НИЕ) , след консултации с установени български учени в чуждестранни университети, предлагат към допустимите разходи за финансиране да се включат средства за закупуване на научна апаратура и оборудване на лаборатории	Не се приема	Инвестициите в научни инфраструктури са предмет на други инструменти
		4. По отношение на ННП „Млади учени и постдокторанти“ считат, че освен за нарастване на доходите на постдокторантите е добре да се предвидят средства за осъществяване на постдокторантската специализация в приемащото звено (приемащия професор)	Не се приема	Коментарът не съдържа конкретно и аргументирано предложение
27)	Селскостопанска академия Вх. № 18-365/15.06.2018 г. (изх. № НА-06-68/14.06.2018 г.) От институтите на ССА са постъпили допълнителни предложения	Предложения касаящи ННП „Здравословни храни за силна биоикономика и качество на живот“: 1. В т. 4 Общ бюджет на програмата, 4.1 Специфични допустими разходи за изпълнение на програмата, подточка а) Преки разходи за: - Дълготрайни материални активи, включително апаратура, инструменти и оборудване и разходи за дълготрайни нематериални активи (софтуер и информационни продукти) – до 20% от преките разходи. Предложението е това перо да се увеличи до 40%, като възможност за допълване на оборудването в институциите, бенефициенти и партньори - Външни услуги, пряко свързани с изпълнението на програмата – до 15%. Предложението е това перо да дава възможност за профилактика на оборудването, което се ползва в проекта, независимо кога е закупено. В този случай е необходимо и да се завишат предвидените 15% на 20%. Предложенията са продиктувани от разбирането, че бюджетът на проекта	Не се приема	Всички разходи могат да се изменят до 10% по пера след съгласуване с Министерството на образованието и науката. Финансирането на дълготрайни материални активи и външните услуги, пряко свързани с изпълнението на програмата са обект на други инструменти за финансиране като Оперативна програма

		<p>следва да дава възможност в 1-ви етап да има повече средства за дълготрайни материални активи, а във втори етап да се предвиждат възнаграждения на екипа, т.е. да няма балансираност между етапите.</p>		<p>„Наука и образование за интелигентен растеж“ и Фонд „Научни изследвания“. Настоящите национални научни програми не са инструмент за</p>
		<p>2. В т. 9 Дейности по програмата, Компонент 5: Разработване на иновативни технологии за производство на хранителни продукти с висока добавена стойност, РП 5.1. Изследване на природни стабилизатори и структуриращи вещества за получаване на хранителни дисперсии: - Определяне на адсорбцията и повърхностните реологични свойства на граница вода-въздух и вода-масло, да се допълни по следния начин: „Определяне на адсорбцията и повърхностните реологични свойства на границата вода-въздух; твърдо вещество-течност (тоест хранителна колоидно-дисперсна система-гел)“.</p>	<p>Приема се частично</p>	<p>Компонент 5 е конкретен, очевидно по конкретна научна тематика (напр. подобряване на химичен състав на храни и др.), по която работи определен научен колектив, като по този начин се стеснява обхвата на научните изследвания, губи се системния характер и връзката с другите компоненти и се нарушава принципа на Нац. Програми, а именно включване на научни кадри от различни научни организации и институции;</p> <p>- някои от подтемите в този компонент са застъпени в предходните компоненти на програмата или се препокриват с тях</p> <p>- чрез окрупняването ще се улесни координацията</p>

				<p>между научните колективи и координатора на ННП, мониторинга на резултатите от работата на колективите и финансовите процеси.</p>
		<p>Предложения касаещи ННП „Опазване на околната среда и намаляване на риска от неблагоприятни явления и природни бедствия“:</p> <p>1. Към т. 8 да се допълни списъка с допустимите бенефициенти като ССА бъде включена в него. Предлагат към ННП да бъдат включени мерки за опазване и поддържане доброто състояние на почвите, които са национален ресурс с неопенимо значение за селското стопанство на България. Необходимо е разработване на система от мерки за предотвратяване влиянието на екстремни климатични условия, съпроводени с проливни дъждове и бурни ветрове, както и с продължителни засушавания. Научни изследвания в това направление се провеждат ИПАЗР „Н. Пушкиров“.</p> <p>2. Към т. 9 Работни програми да бъде включен отделен работен пакет на тема: Почви, почвена ерозия и борбата с нея, мелиорации и механизация. Управление на водните ресурси в земеделското производство.</p>	<p>Приема се частично</p>	<p>Отразено в текста Предложението по т. 2 не е приложимо съгласно заложените цели и дейности на програмата.</p>